

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 224. SZÁM,

Debrecen, 1938 október 5 szerda

ÁRA: 12 FILLER.

**Debrecen népe a Felvidékért! Nagygyűlés
csütörtök délután 4 órakor a Bika előtt
Mindenki ott legyen!**

Követeljük Prágától:

**a tárgyalások megkezdését október 6-án délután 4 órakor,
két határváros jelképes megszállását magyar csapatok által,
magyar politikai foglyok szabadonbocsátását, a cseh hadsereg
kötelékébe beosztott magyar katonák hazabocsátását**

Elvonulnak a csehek a határsávról

**Lemondott a cseh kormány, Krofta kimaradt
az új Sirovy kormányból**

A müncheni egyezmény után a magyar társadalom minden rétege bizakodással figyel a Felvidéken szenvedő magyarság felé és egységes akarattal vallja azt, amit Imrédy miniszterelnök mondott rádióbeszédében, hogy „Csehszlovákiában élő nemzetiségek sorsának újrendezésénél jogos magyar igények jelentkeznek, amelyeket ki kell elégíteni és hogy azt az igazságtalanságot, amelyet husz évvel ezelőtt egy álnok propagandától megszedített tájékoztatás követett el, ennek az államnak megalkotásánál, helyre kell hozni.”

Ennek a bizakodásnak s akaratnak hangjai mellett azonban jelentkezik a tettekre készség sürgető szava is.

Imrédy miniszterelnököt szombat esti rádióbeszéde után az ország minden részéből táviratokkal

kereste fel a nemzeti társadalom s ezekben a táviratokban pártállásra való tekintet nélkül a felvidéki nemzetiségek önrendelkezési jogának azonnali elismerését kérte az egységes nemzeti közvélemény. A táviratok feladói között egyetemek, tudományos testületek, kezdve vállalatok, kiskereskedőkön, munkásokon keresztül a legkisebb magyar falvak közösségéig megtaláljuk a csonkaország népének teljes képviselőit.

A magyar kormány hátamögött a célkitűzésekben egységes egész magyar nemzettel erőlesen dolgozik a magyar követelések érvényesítéséért. A hétfőn este Prágában átnyújtott jegyzék már teljes pozitívumokat tartalmaz és pontos dátumot is jelöl ki a tárgyalások megkezdésére, október 6-án négy órakor Komáromban. De ugyanakkor haladéktalan intézkedések megtételére hívta fel a prágai kormányt, olyan intézkedések megtételére, melyek alkalmasak a felvidéki magyarság végtelen szenvedéseinek megszüntetésére. E

követelések mögött az egész magyar nemzet áll és semmi kétség az iránt, hogy a magyar igazság előtt kénytelen Prága meghajolni.

A magyar jegyzék tartalma

Budapest, okt. 4. (MTL) A magyar kormány prágai követe által f. hó 3-án este a cseh kormányhoz átnyújtott jegyzékben kifejezte ezt a kívánságát, hogy a cseh-magyar tárgyalások barátságos légkörben follyanak. Ennek elérésére a magyar kormány a következő intézkedések haladéktalan megtételére hívta fel a prágai kormányt:

1. Az összes magyar politikai foglyok szabadonbocsátása,
2. a cseh hadseregben szolgálatot teljesítő magyar katonáknak

haladéktalan szabadságolása, hogy lakóhelyeikre térhessenek vissza.

3. Vegyes parancsnoksággal helyi rendfenntartó osztagok szervezése.

4. A visszabocsátandó területek átadásának jelképezésére két határváros, illetőleg helység magyar csapatok által leendő megszállása.

A magyar kormány a tárgyalások megkezdését okt. 6-án délután 4 órára indítványozta Komáromba. A magyar küldöttséget Kánya Kálmán külügyminiszter vezeti.

A csehek megkezdték a határsávok kiürítését

Balassagyarmatnál felszedték a drótkadályokat és az állásokat elhagyták.

Balassagyarmat, október 4. A csehszlovák-magyar határ különböző pontjairól érkező, még meg nem erősített jelentések szerint a csehszlovák csapatok szemmel láthatóan

az egész vonalon megkezdték a határsávok kiürítését.

Igy Somorja, Gutor és Doborgaz környékéről a cseh vámörök és karhatalom ma már elvonult. A csehek Balassagyarmattal szemben levő tábori erődítéseik elől felszedték a drótkadályokat és az állásokat elhagyták. Balassagyarmattal szemben nem látni már cseh katonaságot. Hasonló értesülés érkezik Bánrévéről is, ahol a csehek ugyancsak félbehagyták a megerősítési munkálatokat, vagy pedig elvitték az erődítések

elő kihuzott drótkadályokat és spanyol lovasokat. Az itt volt állásokban mindössze néhány magyar nemzetiségű csehszlovák katonát hagytak, akik láthatóan mindössze az érintkezés és a rend fenntartása céljából maradtak vissza.

Balassagyarmat, okt. 4. A csehek a határmenti községekből megkezdték az elvonulást. A tótygarmati Bala üzlet továbbra a esendőség és a posta berendezését gépkocsikon s kocsikán elszállították. A fedezékek, drótkadályok építését pedig abbahagyták. A magyar és szlovák nemzetiségű katonák megtagadták fellebbvalóiknak az engedelmességet. Általában a jelek arra mutatnak, hogy a csehek mindenütt visszavonulóban vannak.

Fontos tanácskozás a magyar kérdéssről Rómában

Róma, okt. 4. (MTI.) Ciano gróf külügyminiszter kedden délután megbeszélést folytatott lord Perth római angol nagykövettel. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a megbeszélés az európai enyhülés további előmozdításának lehetőségei körül forgott. Ugyanezek a

körök úgy értesülnek, hogy az olasz külügyminiszter és az angol nagykövet keddi megbeszélésén különösen két kérdést vitattak meg: 1. a csehországi magyar nemzetiség kérdését, 2. a spanyol kérdést.

Mussolini emlékiratot készített a magyar követelésekről — írja Gajda

Róma, október 4. (MTI.) Az olasz politikai közvélemény érdeklődésének előterében továbbra is a csehországi magyar nemzetiség kérdése áll.

Gajda a „Giornale d'Italia” mai háromhasábos vezércikkét a magyar kérdésnek szenteli s többek között ezeket írja:

Igazságos és szükséges, hogy a magyarok kívánságait, amelyeket Mussolini emlékirata alapján a müncheni négyhatalmi értekezlet elismert és Prága elfogadott, gyorsan és a leggyorsabban követelésekhez hasonlóan kielégítsék. Ezek a kívánságok a következők:

A magyar nemzetiségi tömb visszaesetelése Magyarországhoz

és önrendelkezés a tótok és ruszinok számára. Nagybritánia és Franciaország most megmutathatja, hogy őszintén híve-e a kis nemzetek jogának? Ami Olaszországot illeti, sohasem fogja eszenb hagyni a magyar ügyet, mint ahogy nem hagyta azt cserben Németország sem és ahogy Hitler azonnal magáévá tette a Mussolini-féle emlékiratot.

Mindaddig, amíg a magyar kérdést nem oldják meg — írja végül Gajda —, az egész európai béke kérdése nyitva marad. Mindaddig, amíg a müncheni határozatokat végre nem hajlják, új kiborításokra kerülhet sor.

A szlovák ultimátum

Teljes autonómiát követelnek a szlovákok.

Prága, október 4. A cseh kormány és a szlovák néppárt között tárgyalások folynak. A szlovák néppárt nevében Cernák miniszter adta elő igen erélyes formában a párt önkormányzati követeléseit.

Pozsony, október 4. A Pozsonyban megjelenő *Slovenska Pravda* szlovák lap legutóbbi számában azt írja, hogy a Hlinka-féle szlovák néppárt nyugalomra és rendre inti tagjait, azokat is, akik hivatalban vannak és azokat is, akik katonai szolgálatot teljesítenek. A párt megnyugtatta tagjait, hogy teljes felkészültségben várja az eseményeket, állandóan tanácskozik s azon dolgozik, hogy Szlovákia igazgatása a szlovákok kezébe kerüljön, akik aztán maguk dönthetnek sorsuk felől. A közlemény a szlovák nép önrendelkezési jogát szorgalmazza.

Varsó, október 4. Itteni lapjelentések szerint Cernák cseh-szlovák miniszter ultimátumszerűen követelte Benes köztársasági elnöktől, hogy adják át 24 óra belül a szlovák terület végrehajtó hatalmát olyan személyeknek, akiket a szlovák néppárt ajánl. Ha nem teljesítik ezeket a követeléseket, Cernák kénytelen lenne azonnal le-

mondani.

Belgrád, október 4. A *Politika* prágai tudósítójának közlése szerint a szlovák néppárt ultimátumot intézett a cseh kormányhoz. Az ultimátumban a következőket követeli:

1. A szlovák nemzeti egyéniség elismerése.

2. A szlovák nyelv legyen az egyedüli hivatalos nyelv a szlovák állam területén.

3. Szlovák törvényhozó testület és teljesen autonóm szlovák kormány, ezek hatásköre alól csak a külügy, a honvédelemügy és a pénzügy lenne kivéve.

4. A teljes kormányhatalom haladéktalan átadása Szlovákiában a szlovák néppártból kijelölt képviselők kezébe.

Október 6-ára összehívták Zsolnára a szlovák néppárt bizottságát, hogy tanácskozzanak a további lépésekről.

A fenti ultimátum határideje kedden délután 12 órakor jár le.

Prága, október 4. A *Szlovák* részleteket közöl arról a lépésről, amelyet a szlovákok nevében Cernák miniszter Benes elnöknel tett. Hétfőn délelőtt — írja a lap — Cernák Máté szlovák minisz-

ter kihallgatást kért Benes elnöktől. A kihallgatás során a miniszter bejelentette az elnöknek, hogy lemond, ha Szlovákiában 24 óra belül nem adják át a végrehajtó hatalmat azoknak, akiket a szlovák néppárt vezetősége kijelölt. Benes kifogásolta, hogy ilyen rövid határidőt szabnak ki, ilyen rövid időn belül alkotmányjogiilag és technikailag nem lehet teljesíteni a kérést.

A miniszter később fogadta a külföldi újságírókat, kijelentette, hogy azt, aki ismeri a szlovákszói viszonyokat, nem lephette meg az ő lépése, majd így folytatta:

— Bejelentettem a köztársasági elnöknek, hogy az alatt a hét alatt, amióta Prágában vagyok, semmi sem történt a szlovák probléma megoldása érdekében. Szlovákiá-

— A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás, nagyon sok esetben megszűnik, ha egyideig naponta reggel éhgyomorral és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohányi természetes Ferenc József keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

ban a viszonyok rosszabbodnak és a szlovákok kétségbeesve látják a csehek további beözönlését. Mind ez a hátunk mögött határozott céllal történik, a következményekért nem vállalhatom a felelősséget. Húsz év tapasztalatai parancsolják, hogy ezekben a döntő pillanatokban felhasználjunk mindent, ami meggyorsítja a szlovák kérdés radikális és gyors megoldását és biztosítja a szlovák nemzet szebb jövőjét.

Ujra Sirovy alakított kormányt — Krofta nélkül

Prága, okt. 4. (Havas.) A Sirovy kormány lemondott.

Illetékes körökben kijelentik, hogy formáságról van szó, amely a kormány átalakítását előzi meg.

Prága, október 4. A kormány lemondását Benes elnök elfogadta és újra Sirovy tábornokot bíta meg az új kormány megalakításával. A kormány ma este megalakult. Miniszterelnök és nemzetvédelmi miniszter: Sirovy. Kül-

ügyminiszter: Chvalkovský római cseh követ. Belügyminiszter: Jan Cern. Kereskedelmi miniszter: dr. Karvas. Pénzügyminiszter: Kalikus. Propagandaügyi miniszter: Vavrečka. Népjelölti miniszter: Zienkl. Közmunkaügyi miniszter: Husarek. Postaügyi miniszter: Kodos tábornok. Tárca nélküli miniszterekké kinevezték: Bukovszkyt, a Sokol országos elnökét, Párkányt.

A rutének is széleskörű önkormányzatot követelnek

Páris, okt. 4. A Havas iroda jelenté Prágából: Hrabar ruszínföldi kormányzót Sirovy miniszterelnök kihallgatáson fogadta.

Hrabar követelte a cseh kormánytól, hogy haladéktalanul valósítsa meg a ruszín föld széleskörű önkormányzatát.

Üdvrivalgással fogadták Hitler kancellárt Karlsbadban

Prága, okt. 4. (Cseh TL.) A német csapatok október 4-én Észak-Csehországban megszállták a harmadik megszállandó terület 2. szakaszát.

ségű katona a német követséghez fordult védelemért és segítségért. A német katonai attasé cseh illetékes köröknél követelte a tarthatatlan állapot megszüntetését.

Berlin, okt. 4. Hitler kedden délután gépkocsin megérkezett Karlsbadba, ahol az egész lakosság nagy üdvrivalgással fogadta. Hitler a sokaság előtt nagy beszédet mondott s hangoztatta annak szükségességét, hogy minden, ami elválaszt, háttérbe lépjen és a népi közösség szorosabbá váljék. A szudétanémetek hitvallását 75 millió német hasonló hitvallással viszonzza. Végül azokról az intézkedésekről szólt, amelyeket a szudétanémet területeken meg kellett tenni, valamint arról az építőprogramról, amelyet azonnal megkezdének.

A beszéd végén a tömeg lelkes hangulatban nemzeti dalokat énekelt.

Berlin, október 4. (Német TL.) A hadsereg főparancsnok közli, hogy Reichenau lüzerségi tábornok csapatai október 4-én Eisendorf — Haid — Leskan — Tepl — Petean — Karlsbad — Wiesenthal vonalig megszállták a 3. számú övezetet.

Prága, október 4. A prágai német követség Dél-Csehországba kiküldött egyik tagja megállapította, hogy Budweis katonai fogházában 105 szudétanémetet tartanak fogva, akiket a pilseni hatóságok utasítására szeptember 24-én tartóztattak le. Annakidején elrendelték a szudétanémet párt valamennyi tisztviselőjének azonnali letartóztatását. Ugyanabban a fogházban letartóztatásban van egy varsói német állampolgárságú újságíró is. A szükséges lépések a németek szabadonbocsátására megtörténtek. Az egyik prágai laktanyában 400 német nemzeti-

Ezer angol légionista megy a szudéta földre

London, okt. 4. A British Legion elnöke szerdán megkezdte az ezer volt angol frontarcos kiválasztását, akik a szudétanémet vidéken rendőri szolgálatot teljesítenek majd. A kiválasztott légionisták egységes kék egyenruhában, fegyverek nélkül, sétabottal teljesítenek szolgálatot. Valamennyien egységes szoldot kapnak, tekintet nélkül rangjukra.

V i g s z i n h á z

A legmulattatóbb új magyar film:

KABOS GYULA

nagyszerű vigjátéka:

Papucs hős

Erdélyi Mici — Bilicsi — Vaszary Piri — Kertész — Pethes a többi főszereplő.

BEMUTATÓ MA!

Debrecen társadalma csütörtök délután nagygyűlést rendez a Felvidék visszacsatolásáért

„Testvér! Akarod a Felvidéket? Légy a Bika előtt csütörtök délután 4 órakor. Számítunk Rád!”

Debrecen összes társadalmi egyesületei, intézményei, testületei, a munkásság és az ifjuság csütörtök délután négy órakor a Bika előtti térségen nagygyűlést rendeznek a Felvidékért. Az idő rövidségére való tekintettel ezúton hívja meg a rendező bizottság Debrecen hazafias társadalmát teljes összességében, a társadalmi egyesületeket, testületeket, szövetségeket, zenekarokat, dalárdákat. Azokat a testületeket és egyesületeket, amelyek zászlók alatt óhajtanak felvonulni a nagygyűlésre, kéri a rendezőbizottság, hogy szerdán délelőtt 11-től délután három óráig a 25—00. telefonszámon jelentkezés be részvételüket, megjelenésüket a közönség számát is. Hazafias tisztelettel a nagygyűlés rendezőbizottsága.

Tegnap délután a Piac uccán végigrobogott egy nemzetiszínű zászlókkal felszerelt autó. Az autóban ülő bajtársak röpcédulákat szórta a közönség közé, melynek tartalma a következő:

TESTVÉR!

Akarod a Felvidéket? Légy a Bika előtt csütörtök délután 4 órakor.

SZÁMITUNK RÁD!

A közönség lelkesen megjelenezte a négy nemzetiszínű zászlóval díszített autón tovarobogó ifjakat, akik többször végighaladtak a Piac uccán.

Felhívás Debrecen Magyar Asszonyaihoz

Hazánk szétdaraboltságának idestova huszadik esztendeje után az igazságos Isten meglegelte szenvedéseinket s boldog reménységgel sugározta be csüggedő lelkiünket. Az igazság útban van, jön felénk feltartóztatlanul, mert az igazságot lehet megcsúfolni, megostorozni, keresztre feszíteni, nehéz kősrba tenni, az igazság mégis él és szent isteni törvények szerint oszt ítéletet igazak és gonoszok felett.

Magyar Asszonytestvéreink! Ebben a szent igazságra vetett hitnek adja jelét Debrecen város közönsége, amikor e hó 6-án, csütörtök délután az Arany Bika-szálló előtti téren összegyűl s egy szívvel, egy akarattal kívánja és követeli az elszakított Felvidék magyar lakta területeinek azonnali visszacsatolását. Hangsúlyoznunk kell, hogy azonnal, mert minden perenci késlekedés szen-

vedést jelent felvidéki testvéreinknek. Követelésünknek akkor lesz teljes súlya, ha mindnyájan ott leszünk s fogadalmat teszünk, hogy teljes erővel összefogva támogatjuk a Felvidék visszaszerzésére irányuló küzdelmet. Legyünk

tehát ott mindnyájan, társadalmi különbség nélkül! Most csak igazán magyarnak kell lennünk s egymás kezét fogva kiáltunk a világ felé a mi örök nagy igazságunkat. *A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége.*

Magyar zászlókat kértek a felvidéki magyarok Borsod megye főispánjától

Nagy átalakulás a határsávon. — A határtól beljebb eső községekben azonban tovább tart a cseh terror.

Miskolc, október 4. A megszállott Gömör és Abauj-torna vármegyék magyar lakta területein e napokban a feszült várakozás pillanatait élik át. — Bánréve határállomással szemközt fekvő községek, Velkenye, Sajóelénártfalva Abafalva, Sajószentkirály, Csiz és a távolabb fekvő Rozsnyó vidékének magyar lakossága ma üzenetet küldött vitéz Borbély Maczky Emilhez, Borsod vármegye főispánjához. Az üzenetben azt kéri a főispántól, hogy sürgősen küldjön nemzetiszínű zászlókat, hogy házaikat feldíszíthessék.

Vitéz Borbély Maczky Emil főispán az üzenetet éppen a vármegye kigyűlésén kapta kézhez, melyet azonnal be is jelentett a kigyűlésnek. A vármegye jelenlévő tisztikara és a kigyűlés tagjai helyükről felállva, tomboló lelkesedéssel vették tudomásul az üzenetet és pillanatok alatt 180 pengő gyűlt össze, amelyből a főispán nyomban harminc darab zászlót vásároltatott és azonnal gyorsfutárral küldték el a megszállott terület magyar falvainak. A megszállott terület magyar falvainak lakosságát határtalan lelkesedés fogta el és alig várják a magyar katonaság bevonulását.

A Bánrévével szemközt községekben már el is vonultak a cseh katonák és itt a cseh uralmat már csak egy-két hátramaradt finác jelképezi. Hidasnémeti állomást ma értesítették a csehek, hogy újból felveszik a vasúti forgalmat. Az első vonat ma érkezik be cseh területeiről Hidasnémetire. A forgalom felvételét a csehek erőltették. A védelmi vonalak kiépítését a határmentén beszüntették.

Ideérkezett utasok szerint a határtól beljebb eső községekben tovább folynak az erőszakos rekvirálások, tovább dolgozik a fegyver és puska. Migléc színmagyar községben Tapa György magyar gazda udvarából elvitték a gazdasági felszereléseket. Tapa szembeállt a rekviráló cseh katonákkal, mire agyonlőtték. Szinna községben is emberáldozatot követelt az erőszakos cseh rekvirálás.

Hámorszky János szlovák gazda, aki az elmúlt években cseh barátságáról vált híressé, ellenszegült az udva-

rában rekviráló cseh katonáknak. A csehek azonban elfelejtették Hámorszkyknak a múltban tanúsított cseh érzelmeit és ott a helyszínen agyonlőtték. Mindezek az események a cseh uralom ellen hangolják a lakosokat, akik alig várják a felszabadulást a cseh önkényuralom alól.

Tiszaujtlak környékén is elvonult a határról a cseh katonaság

Mátészalka, október 4. A cseh katonaság a határról elvonult. A pénzügy

A Csallóköz magyarságával erőszakoskodnak a csehek

A cseh esendörök letépték a magyar nemzeti jelvényeket, letartóztatták a magyarság vezetőit.

Oroszvár, október 4. Arra a hírre, hogy a cseh kormány a németekhez s lengyelekhez hasonlóan a magyar lakta területek azonnali kiürítéséről tárgyal, a csallóközi lakosság az uccára tödült és a ruháját magyar nemzeti színű szalaggal díszítette. Az emberek örömteljes hangulatban járták az utcákat. A hadimunkára kiharancsolt polgárság már nem hajlandó a lövészárkokat tovább ásni.

A dunaszerdahelyi járási főnök a tömeg fenyegető hangulata folytán rendkívüli megerősítést kért az országos hivataltól. Pozsonyból tegnap gépkocsikon esendőrség érkezett a faluba s szürönyt szegezve osztatta szét az

Lengyelország támogatja a magyar követeléseket

Varsó, október 4. Az *Express Poranny* mai számában azt írja, hogy Lengyelország felfogása szerint a magyar követelések haldéktalan teljesítése feltétlenül

szükséges Európa megbékéléséhez. Amíg ez meg nem történik, Lengyelország aligha fogja megváltoztatni magatartását a csehszlovák állam irányában.

A magyar kisebbségnek vissza kell térnie Magyarországhoz

Róma, október 4. Az olasz sajtó a csehországi magyarság kérdése-

nek sürgős megoldását kívánja.

A *Messaggero* mai vezérekke a következőket írja: A legsürgösebben igazságot kell szolgáltatni Magyarországnak. — Szükséges, hogy a cseh kérdést, amely majdnem kiváltotta a nemzetközi vihart, a lehető legsürgösebben minden vonatkozásában kiküszöböljék. Mint ahogy a szudétánémetek visszatértek Németországhoz és a tescheni lengyelek Lengyelországhoz, éppen úgy a magyar kisebbségnek is minden késedelem nélkül vissza kell térnie Magyarországhoz. A tegnapi *Informazione Diplomatica* eléggé világos figyelmeztetést nyújt ebben a tekintetben.

Hungária filmszínház
MÁR CSAK MA és még holnap szórakozhat
Péntek Rézi
azaz
TURAY IDA
ragyogó mókáin!
MAI ELŐADÁSOK 5, 7, 9-kor!

Az Apollóban
MA: másodszor a
Serdülő leányok
ELLEN SCHWANECKE és ROLF WANKA főszerplésével és a
Vonósnégyes
pazar bohózat
SZÓKE SZAKALL és SZENES-sel!
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

A francia kamara nagy szótöbbséggel bizalmat szavazott a Daladier kormányának

Daladier: Biztosítottuk a békét, ki kell dolgoznunk az általános rendezést és új alapelveken kell megszerveznünk Európát és a világot — A magyar kérdésben is igazságos megoldást vár

Páris, október 4. A francia kormány nyilatkozatát a kamarában Daladier miniszterelnök, a szenátusban pedig Chaulemps h. miniszterelnök olvasta fel.

— A múlt hét folyamán — mondotta Daladier miniszterelnök — a világ aggodalommal kérdezhetne, vajjon nem rohan-e háborúba? Amikor ma eljöttem, hogy számot adjak Önöknek akcióinkról, mondtam, hogy ebben a válságban megmentettük a békét.

A miniszterelnök rövid visszapillantást vetett a május 21-i eseményekre, majd így folytatta:

— Amikor szeptemberben ismét fellángoltak a szeszlovák szüneti földön, azt tanácsoltuk a csehszlovák kormánynak, hogy sürgősen tegyen jelentékeny engedményeket a szüneti követelések az állam keretében. Az angol kormány velünk párhuzamosan cselekedett. Meg kell állapítani, hogy sohasem volt egyetértés a cseh kormány egyre szélesebb körű javaslatai és a szüneti követelések állandóan fokozódó követelése között. *Egyetlen pillanatra sem gondoltam arra, hogy a világot a vak végzetbe engedjem rohanni, ami az események rohanásának alávetette volna az emberek akaratát.* Szeptember 8-án, 13-án és 14-én érintkezésbe léptem Chamberlain angol miniszterelnökkel. Hangoztatam előtte, milyen hasznos lenne, ha a jegyzékek és diplomáciai lépések helyett személyes találkozás jönne létre a felelős férfiak között. Chamberlain, aki ezt szintén érezte, Berchtesgadenbe utazott.

Daladier közölte, hogy a tanácskozások részleteit egy könyvben nyilvánosságra hozzák. Ez a könyv azonban kevés ismeretlen részletet tartalmaz majd, mert a világtörténelemben talán első ízben történt meg, hogy minden nyilvánosan zajlott le s a népek előtt került megvitatásra. *Az hiszem, kimondhatom — folytatta —, hogy végül is sikerült a békét megmenteni, ami annak is tulajdonítható, hogy nem folytatódtunk a titkos diplomácia segítségéhez. Teljes világosság előtt, a népek ellenőrzése mellett cselekedtünk és itt meg akarom erősíteni, hogy valamennyi nép a békét akarta.*

— A valóságokat kellett tekinteni és a következő választás elé kerültünk: vagy nemet mondunk a szüneti követelések előtt s ezzel a cseh kormányt álláspontjának fel nem adására készítjük, a német kormányt pedig támogatásra. *Ebből fegyveres viszály támadt volna, amelynek Csehszlovákia gyors megsemmisítése lett volna a következménye, a másik választás pedig az volt, hogy kísérletet tegyünk kompromisszum megteremtésére. Ha az első feltevés vált volna valóra, ki állíthatja azt, hogy Csehország területi épségében megmaradt volna egy rettentő háború után még akkor is, ha a Németország ellen szövélkezett államok győzelmet arattak? A békét választottuk. A londoni francia-brit terv ennek a választásnak alapján született meg. De ugyanakkor, amikor Csehországnak fájdalmas javaslatokat terjesztettünk elő, köszöltük vele, hogy Anglia velünk együtt vál-*

lalja azt a kötelezettséget, hogy nemzetközi biztosítékot nyújtunk számára. A cseh kormány a béke ügye iránti hősies odaadás szellemében elfogadta ezt a tervet. Hitler azonban Godesbergben Chamberlainnel folytatott megbeszélése során és az ez alkalommal megszövegezett emlékiratában a végrehajtás módjait megállapítása formájában újabb követeléseket támasztott. Így történt, hogy a tárgyalásnak kompromisszum irányában való fejlődése szeptember 23-ról 24-re virradó éjjel megakadt és a rákövetkező napokban Európa rohamosan haladt a szakítás felé.

A miniszterelnök ismertette ezután a hozott katonai rendelkezéseket s kiemelte, hogy ezeknek az intézkedéseknek megtételében a francia kormány a brit kormánnyal teljes egyetértésben járt el. *Mindkét ország el volt tökéltve arra, hogy akarja a békét, de éppúgy el volt tökéltve arra is, hogy szembeszállt egy támadással.*

— Önök ismerik a müncheni összejövétel eredményeit. Ez az összejövétel több volt hasznos megbeszélésnél, több volt formászerű értékelésnél. *Sikerült elkerülni az erőszakhoz való folyamodást. Daladier rámutatott ezután arra, hogy a müncheni döntés nyomán a négy országban valóságos népszavazás ment végbe a béke mellett. Berlinben, Rómában, Londonban és Párisban újjongó lelkesedéssel fogadták a döntést s a négy kormány miniszterelnökeihez öszönvele érkeztek országuk minden részéről az üdvözlések. Hőgyan lehetne kételkedni egy pillanatra is abban, hogy az emberek végtelen megkönnyebbüléssel fogadták a határozatot és magatartásukban a békéhez való mélyszeges ragaszkodás nyilvánul meg? Ez a béke tényleges győzelme, a béke erkölcsi győzelme volt. Elsősorban ezt akarom kiemelni. De egyben humánus győzelem is volt.*

— Igaz, hogy a müncheni megállapodás csökkent a csehszlovák állam területét, de biztosítottuk azt, hogy a cseh köztársaság a jövőben e szűkebb keretek között szabad életet élhessen és ebben mi támogatni fogjuk. *Mindjárt Münchenbe érkezésemkor éreztem, hogy Németország megbecsüléssel viseltetik Franciaország iránt. Ez a megbecsülés azon a tényen alapult, hogy tudták: Franciaország készharcolni, hogy megakadályozza mindazt, ami esorbíthatja életérdekét és az igazság érdekeit. Végso tárgyalásunk sikerét tehát az tette lehetővé, hogy Franciaország határozott elköltésnek adta bizonyosságát.*

— Mi az, ami a jelen órában a legfontosabb? Az, hogy egyesítsük minden, a világon meglévő békés és jóakarátú szándékokat. *Az akarjuk a béke érdekében, hogy a régi és kipróbált baráti kapcsolatok mellett megszerezzük a megújított barátságok, vagy új barátságok támaszát is. Biztosítottuk a békét, legyünk rajta, hogy azt meg is őrizzük és megrendíthetetlen alapokra helyezzük. Csak akkor tudjuk fenntartani a békét, ha nemzeti termelésünk megengedi, hogy egyenjogú helyzetben legyünk a minket környező népekkel. A békét csak akkor tudjuk*

fenntartani, ha kidolgozzuk végre egy általános rendezés alapelveit, ha ez új alapelveken szervezzük meg Európát és a világot. Hogy a talpraállásnak ezt a nagy művét végrehajthassuk, ahhoz az szükséges, hogy a kormány abban a helyzetben legyen, hogy cselekedni tudjon. Elhatároztuk, hogy kérni fogjuk Önöktől az eszközöket ehhez a cselekvéshez. Önökön áll, hogy ezt nekünk megadják.

Lengyelország csak akkor biztosítja az új cseh határokat, ha a magyar kérdést elintézték

Varsó, október 4. Mint megbízható forrásból közlik, Lengyelország az új cseh határokat biztosító nyilatkozatot csak akkor tesz,

vagy ezt tőlünk megtagadják. De vegyék tudomásul, hogy itt magának az országnak érdekéről és életéről van szó.

Daladier miniszterelnök a müncheni megegyezésről szólva utalt arra, hogy Német és Olaszország Csehország új határaiért a magyar és lengyel kisebbségi kérdések megoldása után fog jóállást vállalni. *Meg vagyok róla győződve, tette hozzá a miniszterelnök, hogy a közvetlen tárgyalások után sikerül hamarosan igazságos és becsületes megoldást találni.*

A külpolitikai interpellációknak a kormány részéről kért elhalasztását, amellyel kapcsolatban a kormány felvetette a bizalmi kérdést, a kamara 535 szavazattal 75 ellenében elfogadta. Három képviselő nem szavazott.

ha már a magyar kérdés és az önrendelkezési jogát követelő valamennyi nem cseh népcsoport ügyét elrendézték.

A francia minisztertanács üdvözölte Mussolinit

Róma, okt. 4. A Stefani irodának jelentik Párisból: A Ház rendkívüli ülése előtt Daladier miniszterelnök magához kéréte az olasz ügyvivőt és közölte vele, hogy a minisztertanács egyhangulag elhatározta, hogy Mussolini miniszterelnöknek kifejezi a francia kormány háláját a közvetítés és a béke érdekében kifejtett nagy

és dicső munkájáért. A minisztertanács kifejezte azt az átható akaratot, hogy haladéktalanul normalissá tegyék a diplomáciai viszonyt a két ország között s ennek érdekében minden kikötés nélkül francia nagykövetet, küld III. Viktor Emanuel király és császár kormányához.

Mit kívánnak az Amerikában élő tótok és rutének

Róma, okt. 4. A Tribuna feltűnő helyen „Mit gondolnak és mit remélnék az Amerikában élő rutének és szlovákok” címen newyorki különtudósítójának jelentését közli, amely többek között ezeket mondja:

Az új csehszlovákiai területi rendezés fogható módon nagymértékben foglalkoztatja a kivándorolt magyarokat, szlovákokat és ruszinokat. Ezek közül a magyarok teljes nyugalommal tekintenek otthoni testvéreik sorsára, mert a csehországi magyarok sorsa a müncheni találkozótól óta teljesen tisztázottnak mondható s ma már nem kétséges, hogy a magyar nyelvterületek visszakerülnek Magyarországhoz.

Ami viszont az Amerikába kivándorolt szlovákokat és ruszinokat illeti, ezek fokozott izgalommal szemlélik az eseményeket. Ruszin körökben nem szüntek meg hangoztatni, hogy az ezer éven át Magyarországgal való gazdasági kicserélődés lehetősége tolytán összehasonlíthatatlanul jobb sorsban voltak Magyarországgal, mint Csehországgal és sohasem mondanak le arról s megukról, amelyet a wilsoni elvek biztosítottak számukra az önrendelkezés gyakorlása alapján. Most, hogy az új rendezés lehetősége bekövetkezett, a kárpátaljai ruszinföld kérdése nem is lehet vitás és e területen azonnal meg kell szünnie a cseh zsarnokságnak. Tekintettel arra, hogy a ruszin nép torkig van a Csehországban eltöltött husz év nyomorával, tekintettel továbbá arra, hogy a Magyarországgal való kapcsolat felvétele esetén nyomban életbelépne az 1918. évi statutum, nyilvánvaló, hogy az összehívandó ruszin törvényhozói szerv a Magyarországgal való együttműködés mellett döntene.

Nagyon érdekes az amerikai szlovákok viselkedése is az óházban élő fajtestvéreik jövője te-

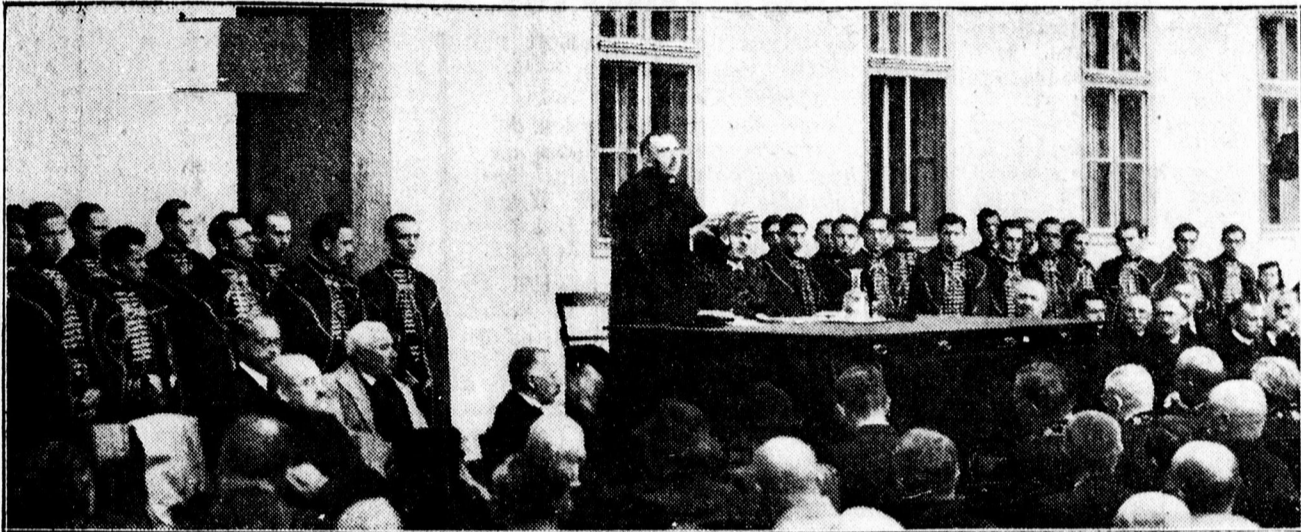
kintétében. Mint ismertetés, a csehszlovák állam ideális elképzelését a pittsburgi szerződésben fektették le. Ez a szerződés az u. n. csehszlovák köztársaságban teljesen egyenjogú államalkotó nemzetnek tekintette a csehek és szlovákokat. A valóságban azonban ez az egyenjogúság sohasem nyilvánkozhatott meg. A mostani rendezéséből — hangoztatják az amerikai szlovákok — a szlovák kérdésnek semmi körülmények között sem szabad kimaradnia. A szlovákság, amely Szent István birodalmában kedvező gazdasági viszonyokhoz volt szokva, az utolsó husz év alatt szörnyű leckét kapott. Lelkileg is teljes elszakadás következett be eközben a szlovákok és csehek között és senki sem kénszerítheti tovább a szlovákokat arra, hogy együtt éljenek a csehekkel. Az amerikai szlovákok tehát követelik a csehtől való teljes elválást s az önrendelkezési jognak népszavazás útján való gyakorlását. Bizonyos jelekből arra lehet következtetni, hogy a többség véleménye azzal a Magyarországgal való autonómias együttműködés felé hajlik, amelylyel való együttműködést gazdasági szempontok is indokolják. Az ésszerűség és a történelem szempontjai is ezt a megoldást helyezik minden más elgondolás elé.

A Tribuna newyorki tudósításai római és a nemzetközi sajtókörökben is nagy feltűnést keltett.

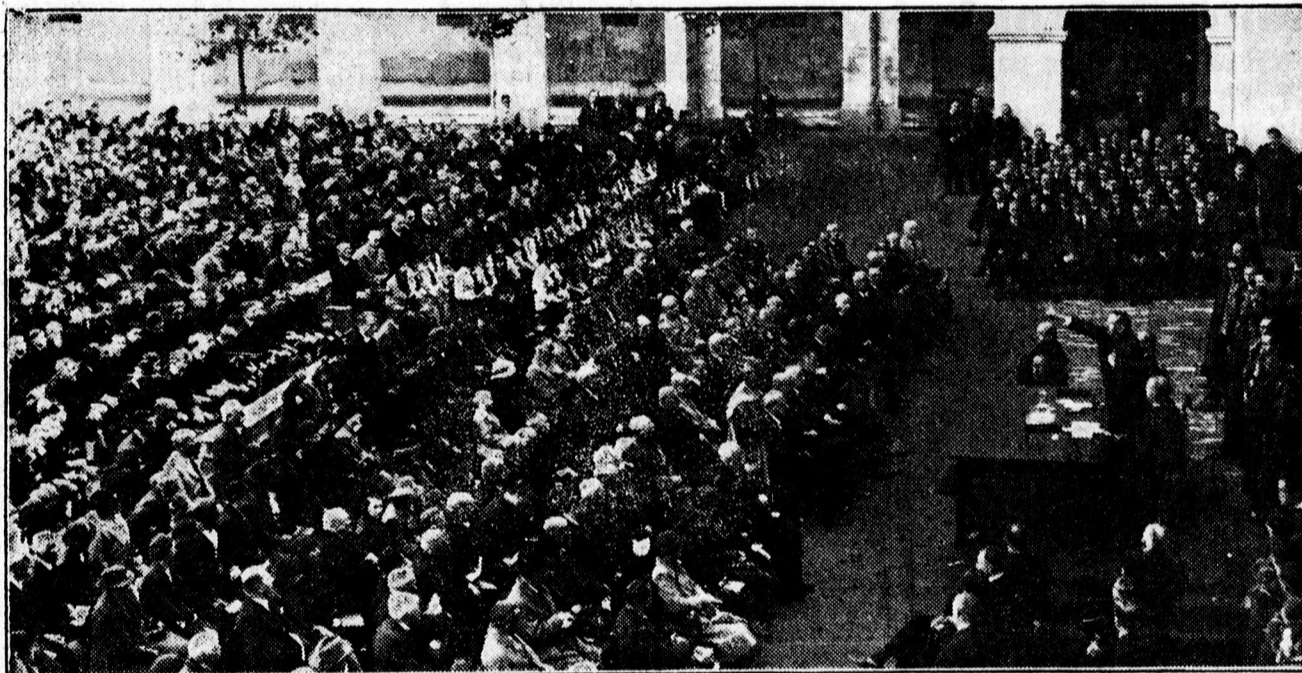
Prága, okt. 4. Az egész szlovák sajtó egyhanguan követeli a szlovák kérdés mielőbbi sürgős megoldását. A Narodni Noviny követeli, hogy azonnal adják meg Szlovákiának azt, ami megilleti és Szlovenszko elsősorban a szlovákoké legyen.

A szlovák nemzet, írja a Pravda, békét akar, de el van szánva harca is jogaiért. Hlinka utasítása teljesedett: A szlovák nép egészségesen és megingathatatlanul áll szlovák zászló alatt.

A négyszáz éves Kollégium szelleméről beszélt Révész püspök és Kállay igazgató a jubileumi házi ünnepélyen

Tógás diákok a kollégiumi ünnepélyen.

Révész püspök nagy beszédét mondja a Kollégium jubileumi ünnepélyén.

Fenkölt szellemű házi ünnepséget ült az ősi Alma Mater tegnap délelőtt fennállásának 400 éves jubileuma alkalmából. A Kollégium udvarán sok előkelőség, a tanári testület és az ifjuság gyülekezett össze. Ott volt dr. Kölcsey Sándor polgármester, dr. Bacsó Jenő rektor a dékánokkal, számos egyetemi tanár, Uray Sándor h. püspök, Márk Endre, Papp Ferenc középiskolai felügyelő, dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző és nagyon sok más helyi előkelőség. Rajtuk kívül idegen kedves vendégei is voltak a Kollégiumnak, Munnik Zwolle, a holland szigorú református egyház zsinatának el-

nőke feleségével és leányával, valamint Smelik hilversumi lelkész, egy másik holland egyház küldöttje. Ők négyen csak Bécsben tudták meg, hogy a nagy ünnepség elmarad, de viszont ekkor már elhatározták, hogy mégis csak eljönnek hozzánk. Itt volt még a M. Kir. Hadilevéltár és annak főigazgatója; Czibur Andor altábornagy képviselőben vitéz Szöllőssy Sándor alezredes, aki szintén az ünnepségre utazott Debrecenbe.

A XC. zsoltár eléneklése után dr. Révész Imre püspök bibliát olvasott és imádkozott, majd ismét a Kántus énekelt Szigethy Gyula főiskolai tanár vezényletével.

Dr. Révész Imre: A Kollégium csak addig érték, amíg itt idegen tüzzel nem áldoznak

Dr. Révész Imre püspök gyönyörű és nagyjelentőségű beszédét mondott, melyben félre nem érhetően szegte le, hogy a Kollégiumban a tanárok és az ifjuság szellemének változatlanul kell maradnia és töretlen vonalban ugyanabban az irányban kell haladnia, ahogyan a múlt 400 év alatt fejlődött.

— Testvéreim és különösen ti, kedves tanulóifjuság! — kezdte dr. Révész Imre püspök beszédét. — Mi nem így gondoltuk ezt a na-

pot. Ugy terveztük, hogy az egész világ idefigyeljen akkor, amikor a négy század szellemárujainak fényes hadától körülvéve, eljövünk tisztességet tenni az Alma Maternek. Isten másként akarta. Azt akarta, hogy most jobban figyeljünk öreá.

— Tervek, berendezések és elgondolások változhatnak, de Jézus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz marad.

A 400 éves Kollégiumot úgy vesszük ma körül, ahogy a család

szokta körülvenni ritka, nagy ünnepeken a tokból kivett családi klenodiumot, boldogan, hogy a család most élő tagjai is magukénak mondhatják és szent elhatározással, hogy a család meg fogja őrizni időtlen-időkéig.

— Az az Isten akarat, hogy megértsük ennek a drága kincsnek a lényegét. Mi az a tűz, amely a mi Kollégiumunkban világít, amely ránk van bízva? Gyönyörűség, hitbizomány ez! Tudjátok meg és vigyétek el ennek a napnak örök tanulságát. Tudjátok meg, hogy ez a Kollégium nekünk olyan érték, amelyért az életünk se drága. De csak addig érték, amíg itt idegen tüzzel nem áldoznak!... Amíg itt az a tűz ég és világít, amely 400 esztendővel ezelőtt létrehozta, amíg ennek a Kollégiumnak a falaiból, amíg tanárainak és diákjainak lelkéből úgy csap ki a hitvalló evangéliumi keresztyénség, a református jellem tisztasága és igazságossága, ahogy kiesap a balzsam illata a lenyőerdőből, ha rátűz a nap, vagy ahogy kiesap a kovaköböl a szikra, ha acéllal sujtjuk. Nekünk a Kollégium addig drága érték, amíg ez a tűz ég benne, nem egy katedrálján csupán, ahol vallást tanítanak, hanem minden katedrálján kivétel nélkül; nem egy ta-

nárnak a lelkében csupán, hanem minden tanárának a lelkében kivétel nélkül és diákjainak is legalább a túlnyomó többségében úgy, hogy megint csak a múltunknak megfelelően még azok a diákjaink is, akik nem a református keresztyénség tápláló kebelén nőttek fel, azok elvigyenek innen magukkal a református keresztyénség tüzeiből, erejéből ne csak valamit, hanem sokat.

— Az eltelt négyszáz év megőrizte a mi kincsünket. A homlokán levő felírás megmutatja, mennyit áldoztak érte. Négy század magyar református társadalma, az országbírótól a falusi lelképásztorig, az erdélyi fejedelemtől a névtelen hortobágyi pásztorig. Mit gondoltok, vajjon ezek a névtelen áldozók „miért” hozták áldozataikat? A lángért-e, vagy a tartóért? Bizonyára mind a kettőért, de elsősorban azért, hogy a láng égjen és megmaradjon. A mi áldozóinknak mindenekfelett fontos volt ennek a lángnak megőrzése.

— Gondunk van, gondotok legyen mindörökké ennek a Kollégiumnak minden kövére és téglájára, reszkető gondotok minden darab kenyérre, amelyet itt szegény diákok szájába tesznek, de mindenekfelett a lángra, amelyet nem szabad engedni, hogy kilobbanjon az antikrisztus ellenkező szélvészében, amelynek nem szabad, hogy ártsa a közöny hidege és amelynek nem szabad, hogy elkeveredjék az idegen tüzekkel, akármilyen csábító és csalogató oltáron égjenek azok az idegen tüzek!...

— Az antikrisztus oda tudott férközni a távolabbi múltban is, a közelebbi múltban is még a tanári tóga közelébe is. A legjobb hiszeműen tanították, amit tanítottak és nem a Krisztus tudományát tanították!... Az igének látszólag leghűségesebb öreit is megkörnyékezi a sátán és azt eszeleksi, hogy összetévesse őt a világosság angyalával. Ennek a kísértésnek mindnyájan ki vagyunk téve! A tóga, a dísz, a muli, a tradíció, mind nem elég vért a kísértés ellen! Össze kellene roskadnunk tehetetlenségünk érzetében, ha ott nem volna a dicsőséges nagy vigasztalás, biztatás és bátorítás: őrizd meg a kincset. Amit te nem tudsz, ő megteszi számokra és az ő világossága el fogja venni az antikrisztus dicsőségét. Ő megőrzi a tagadástól a te ajkaidat, a kétségétől a te szívedet; tanár, ifjuság, pártfogók, szülők!

— A Kollégium lángjának és tartójának megőrzéséért dolgozzunk úgy, mintha egyedül tőlünk függenne annak megmaradása és imádkozzunk érte olyan bizalommal, ahogyan csak azok imádkozhatnak, akik tudják: egyedül Istentől függ a megmaradás.

Dr. Kállay Kálmán a Kollégium dicső multjáról

A Kántus gyönyörű éneke után dr. Kállay Kálmán kollégiumi igazgató mondott beszédet:

— Ezek a kövek 400 esztendő dicsőséggel vegyes szenvedéseiről beszélnek. Tudjátok-e, diákok, mi tette nagyvá a debreceni Kollégiumot? Nem az, hogy anyagi jóléte elejétől fogva biztosítva volt, az sem, hogy sohasem kellett helyét változtatnia, mint a többi magyar református főiskolának, még csak az sem, hogy tudós professzorai és áldozatos vezetői voltak. Ezek mind olyan tényezők, amelyek a Kollégiumon kívül fekszen-

nek. Igazán nagygyá Debrecent és a Kollégiumot az ősök szelleme tette. Az ősök szelleme, akik török és tatár hordák dúlásai, az idegen elnyomás közepette, amely hol símán, hol durva erőszakkal közelített hozzá, mindennek közepette tudták, hogy kinek hittek és üszökből kétszer is meg tudták építeni ezt a Kollégiumot. Az ősök szelleme a Szentírás volt, az él és lobog, az válik imádságon keresztül eselekedett, könnyeken és véren keresztül áldozta ezért a Kollégiumért.

— Debreceen városa azért tudta elejétől fogva felkarolni ezt a Kollégiumot, mert hamarosan oda tudta adni a szívét az evangéliumnak. Debreceen az evangélium városává vált mindjárt a reformáció elején. És a nagy fejedelmek, akiknek élete bele van szöve a Kollégium történelmébe: Boeska István, Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, mind azért istápolják a Kollégiumot, mert törvénykönyvük a Biblia volt.

— És a debreceni diákok kezdetől fogva mennyi nélkülözéssel és nyomorúsággal küzdöttek, de annál buzgóbban, annál alázatosab-

ban hajlanak a legelső tankönyv: a Biblia felé. Ez az ősi debreceni szellem, mely a tudományt is csak azért szereti, mert a teológián, jogtudományon, filozófián, héber nyelven, görögön, de még a matematikán keresztül is arról az Istentől beszél neki, aki azért rejtette el az egész esodálatos tudnivalót, hogy fényre gyuljon az Istentől adott drága lélek. A Kollégium azért tudott világítani a falakon, városban, egyházkerületen kívül messze vidékre, mert az evangélium közikijára építette a maga fundamentumát.

— *Debreceeni és különösen kollégiumi diák! Te büszke lehetsz őseidre, hogy azokban a padokban, amelyekben te ülsz, Csokonai, Arany János, Kölcsey Ferenc és Horváth Miklós ültek. Olyan diák légy, amilyenek ők voltak, hogy olyan emberré lehess, amilyenekké ők váltak. Imádkozzatok és dolgozzatok! A kollégiumi diáknak és tanároknak esodálatos összhangban kell élniük. Ennek a harmóniának a titka az ősök szelleme.*

A lélekemelően szép ünnepély a Himnusz hangjaival ért véget.

Hódolat

a jubiláló ősi Kollégiumnak

Mozaikkép a kollégiumi diákeletről. — Nyugalmozott MÁV főtisztviselők összejövetele.

Nagy érdeklődés mellett folyt le a nyugalmazott MÁV főtisztviselők október havi összejövetele az Angol Királynő külön termében, ahol mándi Mátyás Bertalan igazgatóhelyettes meleg szavakkal köszöntötte a szép számmal megjelent kártársakat.

Ezután dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos volt tanítvány, hálás szavaival emlékezett meg a jubiláló őreg Kollégiumról, amely felett négy évszázad viharzott el s amely négyszáz esztendőn keresztül ontotta a tudást, a magyar érzést, Isten tisztelgetését a fogékony szívekbe. A debreceni ősi Kollégiumnak az államvasútat tényleges és nyugdíjas tisztviselői közül is számosan voltak növendékei, akik sok-sok ezer emberrel együtt hálásan és mély szeretettel gondolnak a jubiláló főiskolára, mely emberré nevelte őket.

— Ha a világesemények ezidőszereint elhalványították is a jubileum külső fényét: a magyar vasútság szívvel-lélekkel vesz részt a debreceni Kollégium négyszázévesztendőjének publikumán, amely nemcsak Debrecennek, nemcsak a református egyháznak, hanem az egész nemzetnek ünnepe.

— A Kollégium alapítására Angliából is jött pénz, ami megmagyarázza, hogy a Kollégium ősi szerkezete miért volt angolos és nem németes. Az iskola belügyeit maguk a diákok intézték. Az alsó osztályok tanítóit az öregebb diákok közül kerültek ki, maguk választották a szeniórt s a kontraskribát, a szeniór volt a szószólójuk, a kontraskriba rendreügyelőjük. Ez az önkormányzati szellem volt a magyar nemzet fennmaradásának legfőbb tényezője. A nagy diákok közül a legjobbak felesküdtek és a Kollégiumba jövő ifjút ők vizsgáztatták, hogy alkalmas-e főiskolai tanulmányokra. Míg Angliában és Amerikában ezt a vizsgát a tanárok végzik, Debrecenben az esküdt diákok határoztak a felvételek ügyében.

— Természetes, hogy a diákok nem voltak éppen angyalok és tömérdek kibágást követtek el. Elmaradtak a reggeli közös imáról, este kilenc óra után mentek haza, kocsmáztak, kártyáztak és nagy csatákat vívtak nemcsak a eszmadialegényekkel, hanem még a katonasággal is. Minden kihágásukat az iskolai törvényszék torolta meg, melyben a diákok is képviselve

voltak. Ha kissé vadak, néha talán féltelenekek voltak is ezek a régi diákok mire kintőttek a férfijellemet nevelő Kollégiumból, igen rendes ember lett belőlük.

— Hogy milyen jó hírveve volt — mondotta dr. Budaházy-Bruckner Ernő — nemcsak régen, hanem az újabb korban is a debreceni Kollégiumnak és az általa kiadott iskolai bizonyítványoknak, erre nézve ma is élénken él emlékezetemben az a megkülönböztető fogadtatás, amelyben a budapesti tudományegyetemre való felvétel alkalmával az orvoskari dekan részestett, midőn kitűnő jelzésű érettségi bizonyítványomat átvette. Ez a szokatlanul barátságos fogadtatás, kétségtelenül nemcsak a jelentkező diáknak, hanem a nevelő tanintézetnek, a debreceni Kollégiumnak is szólt.

— A magyar államvasútat érdekelt tisztviselőinek szívében mindenkor szoros közelségben áll a debreceni Kollégium, a magyar életnek e legendás fészke, négy évszázad tudomány-szeromjas fiataljainak Alma Matere, melyet nem tudtak megtrónni a viszonytagságok. Meg-megtrázták, megtáptázták, de a magya reformátusok kultúrára állta és szakség esetén a jövőben is állani fogja a viharokat. Dr. Budaházy-Bruckner Ernő hangulatos, szép megemlékezését a társaság lelkes tetszésnyilvánítása kísérte.

Dr. Major Sándor főtanácsos megemlékezett a MAVOSZ által a közelmúltban rendezett serlegavató ünnepségről, továbbá a nagy világrengető politikai eseményekről, mire a társaság lelkesen éltette a Ducét és Hitler kancellárt.

Mándi Mátyás Bertalan mondotta el azután élményeit, amelyet a jelenleg visszaesatolás alatt álló területeken, mint kezdő vasúttas élt át. **Debreceeni Jenő** késmárki diákeveiről s **Fereny Viktor** pedig Nógrádverőcén eltöltött kellemes napokról emlékezett meg.

Az összejövetelen jelen voltak: Almási Kálmán, Adamesik Ferenc, Bajza István, Bartha Sándor, dr. Budaházy-Bruckner Ernő, Csiky Nándor, Debreceni Jenő, Dobó Kálmán, Farkas Lehel Attila, Fereny Viktor, Fridrick Gábor, dr. Forgony István, Gavallér Gábor, Gelléri Emil, Halász Dániel, dr. Hetessy Sndor, Heynke Oszkár, Kovácsovits Béla, Kosztolányi Imre, Kávessy Lajos, Lajos Béla, Láber Aladár,

dr. Major Sándor, mándi Mátyás Bertalan, Messter István, Moskovits Imre, Nagy Zoltán, F. Nagy Sándor, Nemeskay Viktor Antal, Nyíri Géza, Papp J.

Rácz Adolf, Szabó Gyula, Szabó Simon, Szép Kálmán, dr. Tarján Oszkár, Tóth Vilmos, Toroczka József, Turai Miklós.

Könnygáz bombát dobott el ismeretlen tettes egy Hatvan uccai üzletben

Rejtélyes ügyben indított nyomozást a tegnapi napon a debreceni rendőrség.

Ismeretlen tettes kedden délelőtt könnyfakasztó bombához használatos brómacton-folyadékot öntött el Nagy Gyula Hatvan ucca 1. szám alatt levő kötöttáru üzletében.

A titokzatos tettes délelőtt tíz óra tájban követhette el tettét. Nagy Gyula, az üzlet tulajdonosa ebben az időben az üzlet emeleti részén tartózkodott s lent csak a kiszolgáló kisasszony volt, aki a vevőkkel volt elfoglalva. *Egy fiatal leány és egy asszony lépett ekkor az üzletbe s mialatt számukra válogatott az árukban az elárusító kisasszony, valaki ekkor önthette a pult mögé a könnyfakasztó folyadékot.*

Alig távoztak el a vevők, az átható szagú folyadék illata teljesen elborította az üzletet s maró hatással könnyezésre ingerelte az ott tartózkodókat. *Az elárusító ekkor szólt Nagy Gyula üzlettulajdonosnak, aki lement az alsó üzlethelyiségbe, azonban pillanatok alatt neki is vérbe és könnybe borult a szeme. Az egész személyzet kénytelen volt pillanatok alatt kimenekülni az uccára s várták, hogy a nyitva hagyott ajtón és ablakon keresztül a levegő majd*

csak elpárolgott a könnygáz szagát. Azonban még félóra múltával is olyan erős illat volt az üzletben, hogy Nagy Gyula kénytelen volt telefonon a mentők segítségét igénybevenni. A mentők — Biró Aron segédfelügyelő, ügyeletes tiszttel, háromtagú legénység — gázálarccal megjelentek a Hatvan ucca 1. szám alatt levő üzletben és semlegesítő folyadékot alkalmaztak a padlára öntött könnyfakasztószert ellen.

Ennek és a levegő hatásának következtében délutánra már megszűnt a könnyfakasztó folyadék hatása. A mentők jelentése alapján a rendőrség is helyszíni szemlét tartott és megindult a vizsgálat a titokzatos tettes kézrekerítésére.

A rendőrség részéről először dr. Czok Zoltán rendőrkapitány jelent meg a helyszínen Misky Arpad detektívvel, majd Lám Dező főkapitányhelyettes személyesen végzett szemlét. A nyomozás adatai szerint az ismeretlen hölgytől kerülhetett a gázálarccok kipróbálásánál használatos és forgalomban egyáltalán nem levő könnyfakasztó folyadék az üzletbe, azt azután a nyomozás fogja tisztázni, hogy milyen célból és milyen körülmények között?

Két kilométer hosszú vásznat lopott össze három vármegyében egy veszedelmes tolvaj

Hat évi szigorított dologházra ítélték

Kedden délelőtt a fogházból a Tokay tanács elé állították **Katona Lajos** munkást, aki ellen az a vád, hogy három vármegyében követett el lopásokat, betöréseket és a szatóc, rőfősüetekből két kilométer hosszúságot kitevő mennyiségben lopott össze vásznakat. Hajdu megyében, Szabolcsban és Biharban követte el a bűncselekményeket. Nemesak textilárukat, hanem mindent ellopott, amihez csak bozzáfert.

A vádlottak padjára került Katonával együtt a sógora, **Balajti Sámuel** és ennek felesége is. Orgazdaság ellenük a vád, mert átvették a lopott textilanyagokat.

Az elnök kérdésére **Katona Lajos** elmondotta, hogy lopásokért, betörésekért már volt elítélve és legutóbb öt évig volt a szigorított dologházban. Kiszabadulása után a sógorához ment. Azoktól kapott egy kis pénzt, hogy valamhez hozzakezdjen. Emléktárgyak árusításával foglalkozott, de nem ment jól az üzlet. Elhatározta magát a lopásokra. A bíróság előtt 10 lopást ismert be. A lopott anyag egy részét a sógorához küldte postán, személyesen is vitt le anyagokat. A zsákmány többi része a szegedi és debreceni zálogházban van.

Balajti és felesége tagadták a bűncselekményt, nem tudtak arról, hogy a Katona Lajostól kapott textilanyagok lopottak.

A bíróság a bizonyítási eljárás során megállapította a vádlottak bűnösségét és **Katona Lajost**, aki

már volt büntetve, szigorított dologházba utalta azzal, hogy legkevesebb hat évig kell ott maradnia. **Balajti Sámuel** 3 hónapi, feleségét 1 hónapi fogházra ítélték. Kimondta a bíróság az indokolásban, hogy Katonával szemben semmiféle enyhítő körülményt nem lehet megállapítani, mert még olyan holmikát is lopott, melyekre nem volt szüksége, nyomorban sem volt. A Balajtiék védekezését sem fogadták el, mert jól tudták, hogy Katonának nincs pénze és mégis elfogadták az értékes textilárukat.

Az ítélet ellen Katona fellebbezést jelentett be.

— Súlyos az ítélet méltóságos uram — mondotta.

— Kaphat majd nyolc évet is, mert visszaeső bűnös!

— Az a két év már nem számít, nem nyugszom meg az ítéletben.

Balajti Sámuel és felesége, akikkel szemben enyhítő körülménynek tudták be, hogy négy gyermekük van, szintén fellebbezést jelentettek be az ítélet ellen.

Télikabát és bunda ujdonságok olcsón
WERNERNÉL

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán, esütörtökön: EGY LEÁNY ELINDUL. Páger magyar filmje. Kísérő: RIN-TIN-TIN. Előadások öt óráig.

A színházi iroda jelenti:

Pénteken, 7-én színháznyitás!

A Csokonai-Színház f. hó 7-én,
pénteken

díszelőadással

nyitja meg kapuit. Szinre kerül
az idei legnagyobb operettsiker,
Erdélyi Mihály irredenta dalja-
téma:

Legyen úgy, mint régen volt!

Az új operettszerűt bemutató-
kozása:

Hamvay Lucy
Márkus Lajos
Kondor Ily
Déghy Piri
Erős Pál.

A régi erők közül:

Szabó Ernő
POGÁNY Margit
SUGÁR Misi!
Rendező: Szabó Ernő.
Karnagy: Csanak Béla.

Pénteken prömierbérlet 1. szám.
Szombat, vasárnap d. u. és este
bérletzűnet.

Hétfő, 10-én A. bérlet 1. szám.
Kedd, 11-én B. bérlet 1. szám.
És a következő napokon:

Legyen úgy, mint régen volt!

Szombaton, 8-án

SZEMÉLYESEN megjelenik
és vezényel **ERDELYI MIHÁLY!**

Bérletek válthatók Győri és
Verzár titkároknál, valamint a
színházi irodában. Pénztár: 9-1
és d. u. 5-től 8-ig. (Tel.: 25-45.)
Előadások kezdete este 8 és d. u.
3½ (félég) óraker!

Felhívás a határon túli magyar zsidókhöz

A Magyarországi Izraeliták Or-
szágos Irodája a következő felhí-
vást bocsátotta ki:

— Magyarország sorsdöntő órái-
ban, amikor az igazság ereje dia-
dalmasan tör előre, hogy a húsz
év óta esch hatalom alá kényszerít-
tett magyar Felvidéket felszaba-
dítsa, a magyar zsidóság, híven
apától örökölt hagyományaihoz,
minden erkölcsi és anyagi erejét
felajánlja a végső küzdelemben a
magyar nemzetnek, amellyel min-
denkor válhatatlanul egynek érzi
magát. A magyar zsidóság kész
minden áldozatra, hogy a magyar
igazságot diadalra segítse és
őszinte hittel és bizalommal for-
dul a határon túl élő hittestvérei-
hez, álljanak ők is minden erejük-
kel és a végsőig feszülő áldozat-
fossággal velünk egy sorba a ma-
gyar igazságért vívott harcban,
hogy újból egyesült erővel vehes-
sünk részt a nemzet hűséges szol-
gálatában. Ne tántorítsanak meg
senkit azok a korlátok, amelyeket
bizonyos tereken elénk állítottak,
e válságos órákban feledjünk el
mindent, csak egyet nem, hogy
hazafiságunkat korlátok közé szo-
rítani nem lehet, hogy ez a föld a
mi hazánk, itt éltek, dolgoztak és
pihennek őseink, itt nyertük el
egyenjóságunkat s mint apánk-
ban ég bennünk is a Szózat ígéje:
Itt élünk, halnunk kell!

A városon keresztüli kegyeleti staféta- futó verseny és emlékünnepe

Oktober 6-án délelőtt fél 12 órai
kezdettel rendezi meg a Magyar Atlé-
tikai Szövetség keleti kerülete az aradi
13 vértanú és a világháborúban hősi
halált halt hősök emlékére kegyeleti
stafétafutó versenyt a pályaudvari
postától a Deák Ferenc, Piac és Péter-
fia utcán és Simonyi uton keresztül a
39-esek emlékművéig, ahol azután a
holnapi számunkban közlendő műsor-
ral emlékünnepe lesz a nagyközön-
ség és ifjúság részére.

A versenyen 5 csoportban (1. kato-
nai és közrendészeti szervek, 2. sport-
egyesületek, 3. középiskolák, 4. le-
vente egyesületek, 5. egyéb alakula-
tok) alábbi 29 csapat vesz részt: 1.
Államrendőrség, 2. 11. hajduzred I.
zászlóalj, 3. 11. hajduzred II. zászló-

alj, 4. 11. hajduzred III. zászlóalj, 5.
6. híradóosztály, 6. tüzérsztyály, 7.
6/III. határossztyály, 8. 6. légvédelmi
kiképző üteg, 9. 6. közelfelderítő szá-
zad, 10. DEAC I. csapata, 11. DEAC
II. csapata, 12. Debreceni Gazdasági
Akadémia Sport Egylete, 13. Kath.
gimn. I. csapata, 14. Kath. gimn. II.
csapata, 15. Ref. gimn., 16. Ref. tanító-
képző, 17. All. gimn., 18. Zsidó gimn.,
19. Fa- és Fémipari szakiskola, 20.
I. ker. levente egyesület, 21. II-III.
ker. levente egyesület, 22. IV. ker. le-
vente egyesület, 23. VI. és VIII. ker.
levente egyesület, 24. VII. ker. levente
egyesület, 25. Máv levente egyesület
csapata, 26. Levente sportszakasz, 27.
Kath. gimn. III. csapata, 28. Világítási
vállalat csapata.

Fehér kenyérral „bombázták“ Madridot

Burgos, október 4. Harminc
nemzeti bombavető repülőgép hét-
főn déltől délután 6 óráig bombák
helyett fehér kenyeret dobott
Madridra, összesen 178.000 fehér
cipót, amelynek súlya 47.000 kilo-
gramot tett ki. Kisebb-nagyobb
zsákokban ejtőernyőre kötve bo-
csátották a földre a repülőgépek-
ről a kenyeret és röpecdulákat
szórtak le, amelyeken ez volt a
szöveg: Franco tábornok ünnepe
tudják meg Szovjet-Madrid lakói,
akiket a bolsevisták fogva tartá-

nak, hogy katonáink ilyen fehér
kenyeret fognak köztük osztogat-
ni, ha majd bevonulnak Madrid
uccáira.

A visszatért repülők jelentették,
hogy mikor megjelentek a főváros
fölött, légi elhárító ütegek kezd-
tek rájuk tüzelni és az ágyuzás
egyre erősbödött, de a repülőgé-
pek egyike sem sérült meg. A le-
dobott kenyér legnagyobb része
arra a területre esett, amely a
madridi telefonközpont épülete és
Vallezaz külváros között fekszik.

Két leányával együtt a halálba menekült egy budapesti urilasszony

Anyagi gondok miatt hármas tragédia.

Megdöbentő öngyilkosságot fe-
deztek fel Budapesten a Zivatar
ucca egyik bérházában, Plesz Lola
írónő lakásán. Kedden délfelé a
házfelügyelőnek dolga kadt a ne-
gyedik emeleten. Meglepetten vette
észre, hogy egy teljesüveg és pa-
pírbacsomagolt kenyér van a kü-
szöbön. Beeszengette a lakásba,
azért, hogy a csomagokat bevi-
gyék. Azonban hiába csöngetett,
a lakásból nem jött ki senki.

Negyedóra mulva ismét esenge-
tett a házfelügyelő, de most már
gyanus volt neki, hogy a lakásból
senki nem jelentkezik, holott látta,
hogy a kulcs belül van. Amikor
jobban szemügyre vette az ajtót,
észrevette a házfelügyelő azt is,
hogy a levelbedobnyílás vékony
rése belülről papírral le van ra-
gasztva. Felhasította a papírt,
mire erős gázszag áramlott ki.

Ezek után természetesen már
felnyitották az ajtót.

Gombavacsora három halottal

Székesfehérvár, okt. 4. Néhány nap-
pal ezelőtt váratlanul meghalt Székes-
fehérvárott Heinrich Tivadar dr fiatal
MABI-tisztviselő, Heinrich Győző, a
székesfehérvári járásbírósg nyugal-
mazott elnökének fia. Miután a váro-
sban a legkülönbözőbb hírek terjedtek
el a fiatal Heinrich Tivadar dr tragi-
kus halálával kapcsolatban, a rendő-
rség megindította a nyomozást és elre-
ndelték a holttest felboncolását. A bon-
colás eredménye most került nyilván-
osságra.

Eszerint Heinrich Tivadar holttesté-
nek gyomorreszeiben arzént találtak.
Az első feltevés az volt, hogy a MABI
tisztviselő megmérgezte magát. A to-
vábbi nyomozás azonban kiderítette,
hogy Heinrich Tivadar dr Budapesten
egy ismert bárónál volt vacsorán és
a vacsora elfogyasztása után azonnal
megbetegedett. Ezen az alapon meg-
állapította azután a rendőrség, hogy

Heinrich Tivadar dr szervezetébe az
arzén mérges gomba elfogyasztása
után került.

Ugyanabból a gombás ételből, amely
a mérgezést okozta, a ház úrnője is
evett s ő is megbetegedett, nála azon-
ban szerencsére a mérgezés nem járt
tragikus következményekkel. Ugyan-
eből a gombából evett azonban má-
sik két család is és a mérges gomba
elfogyasztása után Heinrich Tivadar-
ral egyidejűleg ketten meghaltak.

A rendőrség ezirányban most már
befejezte a nyomozást, ellenben to-
vább folyik a nyomozás annak meg-
állapítására, hogyan került az arzént
tartalmazó mérges gomba a bárónő
háztartásába.

KORPULENS urak részére divatöltények
WERNERNÉL

Révész püspök távirata Imrédy miniszterelnökhöz

Hirt adtunk arról, hogy Imrédy
miniszterelnök táviratilag üdvö-
zölte Révész Imre püspököt beik-
tatása alkalmából. Az üdvözlő
táviratra Révész Imre püspök a
következő táviratban válaszolt:

Nagyméltóságú dr. vitéz Imrédy Béla
miniszterelnök úrnak

Budapest.

Magam és egyházkerületem nevében
mély hálával köszönöm Nagyméltósá-
göd megtisztelő üdvözlését. A meredek
gerincen, ahol az élet útja csakis előre
és fölfelé vezethet, minden magyar ke-
resztény emberrel együtt a tisztántúli
reformátusok is imádkozva és doi-
gozva sorakoznak fel Nagyméltóságod
mögött.

Révész püspök.

Kisiklott bányavasut

27 sebesült a szerencsétlenségnél.

Székesfehérvár, okt. 4. A kis-
gyóni szénbánya munkásokkal
megrakott keskenyágányúvonata
tegnap délután eddig ismeretlen
körülkények között kiugrott a sí-
nekből és az árokba zuhant. Négy
kocsi egymásra torlódott és össze-
tört. Négy bányász azonnal a szé-
kesfehérvári Szent György kör-
házba szállították, mert nagyon
súlyos sérülésekkel szabadtottak
ki őket a kocsiorok alól. Ma
reggelig azután még 12 munkást
szállítottak be a kórházba, így te-
hát a szerencsétlenségnek 16 sé-
rültje van Székesfehérvárott. Ma-
gában a községben pedig 11 köny-
nyebb sérültet ápolnak. Megindi-
tották a vizsgálatot: mi okozta a
szerencsétlenséget?

Közel ötezer pengőt mulatott el színésznővel a sikkasztó altiszt

A budapesti törvényszék tegnap tár-
gyalta Weintraub Árpád altiszt bü-
nyűgét, aki a Behozatali Társaságtól
közel ötezer pengőt elsikkasztott. A
tárgyaláson a vádlott elmondotta,
hogy a cég meg tudta az összeg befize-
tésével és nem tudott ellentétlani a ki-
sértésnek, hogy az összeget magánál
tartsa s egyszer életében ő is úr lehes-
sen. Elment Lillafüredre, ott meg-
ismerkedett egy ott nyaraló pesti szep
fiatal színésznővel, akivel egy hét alatt
ezeröttszáz pengőt költött el pezsgős-
vacsorákon.

A lillafüredi kaland után a színész-
nőnek már sürgős dolga volt Budape-
sten, de a sikkasztó altiszt, aki most
már belekóstolt az „úri életbe“ nem
volt hajlandó elbúcsúzni szerelmétől,
hanem azt további nyaralásra hívta
meg a Balaton mellé. Így került július
végén Weintraub Árpád — aki ban-
kártnak adta ki magát — a fiatal szí-
nész nő társaságában Balatonszárszóra.
Itt tovább folytatta az eszeveszett
költekezést, úgyhogy a végén már alig
ötven pengővel tért vissza Budapestre,
ahol fájdalommal búcsút vett a színész-
nőtől és a Balthyány-téren vett ki ál-
néven szobát. Itt fogta el azután a
rendőrség és ezzel, mint Weintraub
a tárgyaláson mondotta, végeszakadt
a szép életnek. . . .

A bíróság bűnösnek mondotta ki
Weintraub Árpádot sikkasztás büntet-
és hamis név használata miatt
és miután kiderült, hogy a „gavallér“
altiszt már büntetve volt, egyévi és
féléves börtönrre ítélte. Az ítéletben
Weintraub Árpád is megnyugodott és
így az jogerős lett.

— Ezüstlakodalom. Erdélyi Gyula a
Függetlenségi Kör felügyelője, volt ki-
adóhivatali tisztviselő, ma ünnepli há-
zasságának 25 éves évfordulóját, szec-
ségével, Szegedi Eszterrel.

A Diakonissza Székház felavatási ünnepélyén Révész püspök imádkozik.

A Diakonissza székház felavatása

Egyszerű keretek között tartották meg tegnap a Nagyerdőn felépült Diakonissza székház avatóünnepségét. A modern stílusú, szép épület előtt kis erdei tisztáson gyülekeztek a harangláb előtt, melynek talpánál szőszeket rögtönöztek. A harang zúgása üdvözölte dr. Révész Imrét és kíséretét. Közéneke után dr. Révész Imre püspök áldást mondott a diakonisszákra: „Áldott, akik jöttek az Ur nevében, áldunk titeket, akik az Ur új házába jöttetek, Istenünk adjon jó előmenetelt.”

Ezután Bibliát olvasott, majd lélekből fakadó imát mondott. — Istenünk — könyörgött — áldd meg ezt a házat, a szeretetnek iskoláját és a gyógyító erőnek kirepítő fészket, áldd meg azokat, akik imádkoztak érte, áldd meg őket, akik életüket, munkájukat, erejük javát összekötötték az imádságuk áldozatával, hogy ez a ház felépülhessen és hogy az a szent munka, amelynek otthont készítettél benne, innen református egyházunk és magyar népünk életébe egyre jobban szétterjed-

hessen. Vezesd e ház lakóit és munkásait a legnehezebb szolgálat mezején úgy, mint pásztor a bárányait.

Közéneke zárta be a megnyitó ünnepélyt, amely után a vendégek Nagy István diakonissza intézeti igazgató vezetésével megtekintették a modern intézményt, amely most már nagy fejlődés útjára lépett.

A gyorsaság szerepe a korszerű hadviselésben

A hadviselés örök alapelveinek egyike a meglepetésre való törekvés. Ezzel az ellenséget arra kényszerítjük, hogy eredeti elgondolásának végrehajtásától eltérjen és új kevésbé tervszerű ellenrendszabályokhoz nyuljon.

Fokozott jelentősége van ennek a mai időkben, ahol arra kell törekedni, hogy a jövő háborúja minél rövidebb idő alatt és minél kevesebb áldozat árán fejeződjék sikeresen be.

Az ellenséget főleg a gyorsaság segítségével lehet meglepni. Ezt a célt már békében intézményes közlekedési politikával lehet szolgálni. (Német-olasz út-vasut, légi közlekedési politika, ez tette lehetővé Abesszinia elfoglalását és Ausztria gyors megszállását.)

Tíz hónapi börtönre ítélték a sikkasztó hajduszoboszlói végrehajtót

Beszámoltunk már arról, hogy a debreceni ügyészségen jelentkezett hónapokkal ezelőtt Hunyadi István hajduszoboszlói végrehajtó és

bejelentette, hogy ő hivatalos pénzt sikkasztott el és kérte, hogy vegyék őt őrizetbe.

Az ügyészségen nagyot néztek az önmagát vádoló végrehajtón és bizonyítékot kértek, hogy tényleg sikkasztott-e. A végrehajtó elővette csomagját, melyben elszámolási voltak és hivatkozott arra, hogy a bizonyítékokat is magával hozta, mivel Hajduszoboszló város még nem tudja, hogy sikkasztott.

Igy került őrizetbe Hunyadi István, akinek elmeállapotát is megvizsgálták és megállapították, hogy beszámítható. A meginduló vizsgálat során Hajduszoboszló város megkapta a végrehajtó bűnjelét, melyekből megállapították aztán, hogy tényleg sikkasztások történtek, még pedig az OTI és forgalmiadó követeléseknél.

Hetven rendbeli sikkasztás miatt indult meg az eljárás és a debreceni törvényszék Tokaytanácsa vonta kérdőre. Töredelmes beismerő vallomást tett. Elmon-

A mozgósításnak (haderők békeállománnyól hadiállományra való emelése) a lehető legrövidebb idő alatt kell lezajlania. Gyorsabban, mint az ellenségé. A mozgósítás ideje gyengeségi állapot, amely arra csábítja az ellenséget, hogy abból a maga számára hasznot húzzon. Ezért a mozgósítást az összes rendelkezésre álló közlekedési eszközökkel a lehető legrövidebb idő alatt kell végrehajtani. Azon üzemeket, melyek legfontosabbak, már békében kell államosítani. Bizonyos csapatokat már békében a hadiállományt megközelítő magas állományon kell tartani.

Azt a haderőrészt, melynek azonnali feladata, hogy az ellenséget zavarja, leggyorsabb mozgásra kell képesíteni, motorizálás, gépműködésű harceszközök, harcokocsik, páncélkocsik, lovaság, kerékpárosok alkalmazása által.

A légi erőnek már megfelelően meg kell békében szervezve lenni, mint leggyorsabb és hiányában semmi mással nem pótolható fegyvernemnek.

Felvonulást (a mozgósított haderőnek a hadszíntérre való szállítását) szintén gyorsan kell végrehajtani, hogy támadásunk az ellenséget lehetőleg még készületlenül találja. Ezt vasutak és ma már főként gépkocsik igénybevételevel lehet elérni.

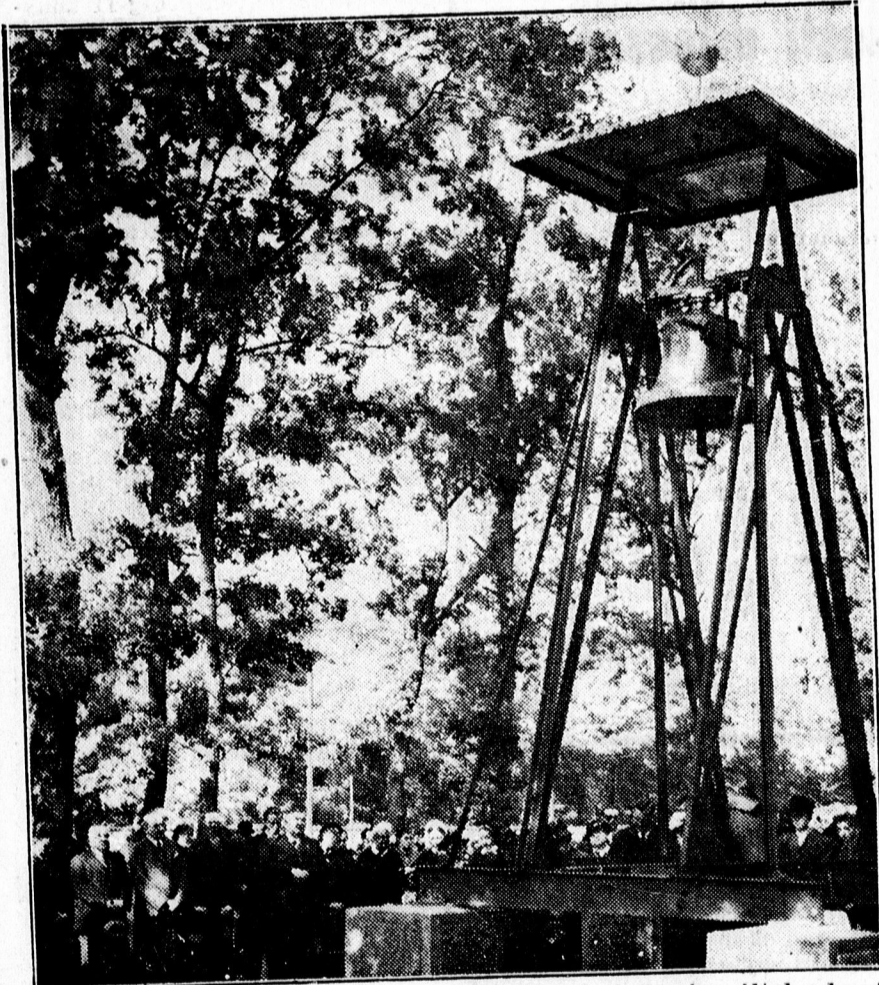
A hadműveletek során nagy szerep jut a gyorsaságnak, akár az erők új csoportosítása, akár pedig az erőknek egyik hadszíntérről a másikra való gyors áttolása szempontjából.

A felderítésben, a haderő anyagi ellátásában (élelem, lőszer és egyéb hadianyag) belegek, sebesültek szállításában, vezetői ténylekedésében, parancsok továbbításában a gyorsaság szintén nagy jelentőséggel bír.

Szorosan vett harcban a gyorsaság már feltételekhez kötött. Hátránya ugyanis, hogy általa szenved a tervszerűség és alaposág. Ezt összhangba kell hozni a gyorsasággal, nehogy felesleges véráldozatokba kerüljön.

Általában a gyengébb, akinek kevesebb anyagi eszköz is áll rendelkezésre, harcban inkább gyorsaságra fog törekedni. Számára a meglepetés nagyobb előnyt jelent majd, mint összes eszközeinek latbavetése.

A gyorsaság a tűzfegyverek hatótávolságán kívül leginkább mint szállítási probléma jelentkezik emellett.

Dr Erdős József kollégiumi és egyházkerületi ügyész által adományozott harang, melyet édesanyja emlékére adott.

Nyerni csak az **osztálysorsjegyen** lehet.

Vegyen tehát az október 15-én kezdődő húzásra Ön is sorsjegyet a

Buray Sándor

m. kir. oszt. sorsjáték főelárusítónál

Debrecen, Ferenc József ut 14. sz. alatt.

Bika szállóval szemben.

— Ötmillió darab egypengőst vernek a pénzügyminiszter utasítására és ezzel 80 millió egypengős lesz összesen a forgalomban.

Mindenben első a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálatát október 2-től október 9-ig: »Még-váltó«, Piac u. 18. Telefon: 14-69. — »Tisza«, Magoss György tér 9. Telefon: 24-52. — »II. Rákóczy«, Külsővásártér és Miklós uca sarkok. Telefon: 23-43. — »Nádor«, Szent Anna u. 64. Telefon: 25-58.

**MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.**

„Dolgoztass, hogymint dolgozhass”

Emlékezzünk

Október 5

— 1914. A cs. és kir. (kaposvári 44. gy. e. 1914. évi San és Vizsuta menti őszi hadjárat folyamán az o. m. 2. hds-nél a cs. és kir. 31. gy. ho. kötelekben harcolt.

Az uszoki hágóért vívott X. 1—6-ig tartó harcokban több orosz ellentámadás visszaverése után e napon nyomult be Sianki-ba. Ezzel a fegyvertényel az Uszok felé törő oroszokat sikerült megállítani.

— Október 8-án lesz az egyetem tanévnyitó ünnepélye. A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem szombat, október hó 8-án délelőtt tartja tanévnyitó ünnepélyét. Az ünnepély délelőtt 11 órakor kezdődik az egyetem aulájában, — ezt megelőzően fél 10 órakor a református Nagytemplomban istentisztelet lesz. A tanévnyitón az érdeklődőket szívesen látja az Egyetemi Tanács.

— A katolikus püspöki kar konferenciája megkezdődött. A budai hercegprímási palotában kedden délelőtt megkezdődött az őszi püspöki konferencia Serédi Jusztinián hercegprímás elnöklése alatt. A püspöki kar konferenciáján megjelent dr. Lindenberger János apostoli kormányzó a eszaki nagyváradi egyházmegye képviselőjében. A tanácskozások délelőtt 9 órakor kezdődtek meg.

— Árpádtéri szerdaesték. Az árpádtéri református gyülekezet október hó 5-én szenteli összejövetelét a 89. év előtt feláldoztatott magyar vértanúk emlékeztetének. Október 5-én este 6 órakor a gyülekezeti teremben (Kassa ut 12. földszint) alkalmi biblíamagyarázatot tart a vezető lelkipásztor. Alkalmi költeményt szaval Poresin Ilona leányegyesületi tag. Tizenhárom élet, tizenhárom halál címen felolvasást írt dr. Hegyaljai Kiss Géza. A perselyek az árpádtéri egyházzsűkiségeire lesznek kitéve. Október 6-án reggel 8 órakor az árpádtéri templomban lesz istentisztelet, biblíamagyarázattal. — Minden érdeklődőt szívesen lát a vezetőség.

— Bartalis tánciskolájában október hó 11-én táncanfolyam kezdődik. — Tücolni Bartalistól tanuljon.

— A kistemplomi egyházzsűkisége biblíaköre ma, szerdán délután öt órakor tartja az őszi évadban első összejövetelét a Keresztény Ifjúsági Egyesület nagytermében (Piac uca 36., emelet). A biblíakört vezeti: Uray Sándor vezetőlelkész. A régi és új tagokat ezúton is szeretettel hívja az egyházzsűkisége vezetője.

— Elhalasztják a hajdúszoboszlói református gyűlést. A „Református Élet” jelenti, hogy az október 6—8-ára hirdetett hajdúszoboszlói országos értekezletet elhalasztották, mert az előkészítést nem lehetett teljes mértékben befejezni.

— A csehek feldúlták Gyóni Géza szibériai sírját és eskényekkel verték szét a sírt. Göncül Nagy Gábor sóvári asztalos, most tért haza orosz hadifogságból és elmondta, hogy Krasznójarszokban élő csehek szétrombolták Gyóni Géza sírját a ráirták egy papírlapra, melyet egy karóra tűztek, hogy azért forgatták fel a sírt, mert Gyóni Géza verset írt a csehek ellen.

— Gyorsírási, gépirási tanfolyamra, a Naményi Gyorsíró- és Gépiró Iskolában bármikor be lehet iratkozni. Vidékről bejáróknak 85 százalékos vasúti tanulólkedvezmény. Rákóczi u. 17. szám alatt.

— Rejtélyes eset történt a kiskőrös-budapesti vonalon. Egy úrleány, aki idősebb kiséronő társaságában utazott, kiugrott a robozó vonatból és súlyos sérüléseket szenvedett. Az árokba zuhant, összetörte magát. A kiséronő elhagyta a vonatot a legközelebbi állomáson és így nem tudják megállapítani, még a súlyosan sérült leány személyazonosságát sem. Azt beszélték a vonaton, hogy egy föld-birtokos idegbeteg leánya, akit Budapestről vittek hazafelé.

— Hölgyek! A legdivatosabb szőrmebundákban és szőrmékben nagyválaszték Barkó Márton utó-dainál, a Színház-átjáróban, Javítások, átszabások legolcsóbban.

— Halálra rugta a ló Kátona István 9 éves gyermekét a Tóglavetőben. A csendőrség megállapította nyomozás során, hogy Mészáros Sándor kocsis, aki téglát szállított a közelben, míg a szekérről lerakodott, a lovat legelőni engedte. A kis fiút megbizta azzal, hogy hajtsa a vak lovat az egyik kubic gödörhöz, hogy ott legeljen. A gyermek ráült a lóra és az hátrugva eltalálta a gyermeket. A csendőrség szerint a fiu ájultan maradt a földön, a kocsis nem ment a segítségére, hanem befogva a lovat, elmen: Mészáros a kihallgatáson tagadta, hogy jelen lett volna a szerencsétlenségnél. Azt mondja, hogy mire a helyszínre ért, már vitték a gyermeket a házba. A kocsis ellen megindult az eljárás gondatlanságból okozott emberölés miatt. Érdekes, hogy a gyermek a halálos ágyán, mikor néhány perce magához tért az apjának elmondta, hogy a kocsis adta neki az ostort és az bizta meg a vak ló legeltetésével.

— Vattay Margit tánciskolájában, október hó 11-én főiskolai, 12-én diákkolon kezdődik. Kossuth uca 11.

— Új olajmezőket fedeztek fel Dombóvár környékén. Különösen gazdag lelőhelyek vannak Kurd község határában. A feltárástokat a jövő év tavaszán kezdik meg. A munkálatokat amerikai mérnökök irányítják.

— Magyaróta szerzői estet rendez október hó nyolcadikán, szombaton este Hajdúbószorményben Berényi Kálmán m. kir. rendőr, az ismertevű dalköltő. Az est műsorán a szerző legújabb és pályadíjnyertes magyar női költeményei és melódrámája kerülnek bemutatásra, a helyi művészeti csoport interpretálásában.

— Zongoratanítást vállalok zeneiskolai módszerrel. Hatvan u. 24. Unitárius ház, első ajtó.

— Elrendelték, hogy a finn rendőrségnek világnyelveket kell tanulnia, 1940-ig angol, francia, német és egy skandináv nyelvet is meg kell tanulnia a rendőröknek. Így készül a finn rendőrség az olimpiai versenyek rendezésére.

— Felhívás. Felkérem a debreceni cigányzenészeket, hogy a Turul Szövetség által csütörtökön délután rendezendő hazafias ünnepélyen háromnegyed 4 órára a Bika előtt hangszereikkel megjelenni sziveskedjenek. Rácz Jancsi.

— Gróf Teleki Pál kultuszminiszter rendeletet adott ki valamennyi iskolai hatóság számára. A miniszter a rendeletében megtiltja, hogy az areképét beszerezék. »Tudomást szereztem arról — mondja —, hogy areképemet illetéktelen egyének felhatalmazás nélkül megnagyítva eladásra kínálják az iskolák igazgatóságának. Erre felhatalmazást senkinek sem adtam, de különben is felhívom Cimet, hogy areképem beszerezésétől tartózkodjék.»

— Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők Egyesülete kéri tagjait, hogy október hó 5-én, délelőtt 12 órakor az egyetem központi épületében, dr. Bobula Ida magántanári próbaelőadásán megjelenni sziveskedjenek. (o)

— Megmérgezte magát egy öreg mérnök Budán, a Csalogány uca lakásán. Neumann Sándor beteken át gyűjtötte a ciankálit és veronált és mikor a halálos adag összegyűlt bevette és meghalt. Azért lett öngyilkos, mert teljesen egyedül állott és pénze nem volt már.

— ÁTMENETI KABÁT ujdonságok olcsón WERNERNÉL

— A tanyai állami tanítótöstudományok a repülőalapra. A debreceni tanyai állami tanítótöstudományok 70 pengőt adott a nemzeti repülőalapra.

— Amszterdamból Budapestre repült két kis magyar lány, akik a háborús hírekre szakították meg külföldi nyaralásukat. Széll Sándor tb. főszolgabírónak nyolc estendő s hat éves leánykái tették meg repülőgépen az utat, minden kíséri nélkül Budapestig. Az úton még társalogni sem tudtak a csöppségek, mert nem volt az utasok között egy magyar sem.

— Dr Klein László, fül-, orr-, torok-gége orvos, (Ferenc József út 71.) szabadságáról hazaérkezett és rendelését megkezdte.

— Budapestben a tábla tárgyalásra nyolcvankilenc nyilaslövöldöt idéztek meg, mert Márton Albert tanácselnök három bűnyűnek az egyesítését rendelte el. Az ügyesség egy újabb ügynek az egyesítését kérte, a tábla elrendelte és a tárgyalást elnapolta.

— A repülőalapra három ezer pengőt adományozott Illés Imre kajmádi föld-birtokos és a pénzt már át is adta a tolnai alispánnak.

— Irodai szaktanfolyam. Október elején új „Irodai szaktanfolyam” kezdődik a Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskolában, méréselt tandíjjal. Vidékről bejárók 85 százalékos vasúti kedvezményben részesülnek. Tanfolyam után államvizsga, állami hivatalokra is képesítő bizonyítvány. Állásba helyezés. (Rákóczi uca 17.)

— Rablótamadás történt a gyulai határban az egyik tanyán. Kerékpáros férfi érkezett egy nő társaságában a tanvára és tejet kérték reggelire. Megkapták a tejet, majd eltávoztak. A férfi később visszatért és fegyvert fogott a tanyában tartózkodó Gáspár Jánosnéra és követelte, hogy adja át minden készpénzét. A megrémült asszony átadta 200 pengőjét. A rabló elmenekült.

— Az ipari vállalatok is segélyt adnak fegyvergyakorlatra bevonult alkalmazottaiknak. Ebben a kérdésben tárgyalások folytak az ipari érdekképviselettel. Megállapodás jött létre, amelynek értelmében a munkaadók kötelezték magukat arra, hogy külön segélyként 50 százalékát fizetik az állami segítségnek. Eszerint a feleség után 750 pengőt, a gyermekek után 5 pengőt adnak az ipari vállalatok a fegyvergyakorlatra bevonult alkalmazottaiknak. A különsegélyt szeptember 15-től visszamenőleg kapják meg az igényjogosultak.

Csokonai sírja

Bús ez a táj, hulló levél
Verdesi a vén fejját,
S a sírok közt kesergő szél
Hallat gyászos fuvalkát.

Szerte sírölén sóhaj két
És ellepi a femetőt...
Ide meg dalt hordoz a szél.
Ugy költögeti a költőt...

A sírkert minden márványa.
A némaságnak hálványa:
De itt szólhatol vele!

Itt: „a Muzsáknak szózatja
A Sirt is megrázkódtatja
S életet fuval bele!”

Császay Miklós.

Gyászlobogót a házakra október 6-án

Felkérem a város közönségét, hogy folyó évi október hó 6. napján, az aradi vértanúk halálának évfordulójának alkalmával házaikat gyászlobogóval fellebogózní sziveskedjenek.
Debrecen, 1938 október hó 1.

Polgármester.

A kamara előterjesztésére az árukészlet bejelentések határidejét október hó 8-ig meghosszabbították

Lapunk tegnapi számában foglalkoztunk egyes áruk bejelentési kötelezettségével.

Tájékoztattuk az iparos- és kereskedővilágot arról, hogy a rendelet értelmében 72 órán belül, tehát október hó 5-én, szerdán estéig a bejelentésnek eleget kellett volna tenni.

Megemlékeztünk arról, hogy a kereskedelmi és iparkamara a rendkívül rövid határidő meghosszabbítását kérte.

Ezúton közli a kamara érdekelt-ségével, hogy a *Külkereskedelmi Hivataltól vett értesülés szerint a bejelentési kötelezettségnek büntetlenül október hó 8-án, azaz szombattig bezárólag kell eleget tenni.*

— A kutyákat kiirtják New-yorkban, mert igen elterjedt a veszettség. Egy éven belül minden kutyát kiirtanak a hatalmas világvárosban.

— Németországban a kerékpározók száma rohamosan növekedik és már 20 millió kerékpárost tartanak nyilván. Ez azt jelenti, hogy a birodalomban minden negyedik emberre jut egy kerékpár.

Meghívó

Pocsaji Hengermalom Szövetkezet, felszámolás alatt tartja 1937 évi közgyűlését október hó 16-án, Pocsaj községházánál, délután 1 órakor.

Tárgysorozat:

1. Felszámoló és választmányi tagok jelentései.

2. Végleges felszámolás kimondása.

Rácz Károly cipész-mester, temetése szerdán délután négy órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer-cég rendezi.

Boruss Sándor tart. főhadnagy 47 éves korában meghalt. Temetése szerdán délután négy órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozójából Dankó-cég rendezi.

— Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél reggel éhgyomorral egy pohár természetes Ferenc József keserűvíz abszolút megbízható has-hajtó, amelynek hatása igen kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— Két és félmillió hektoliter bortermés várható. Az általános szüret megindulásával egyidejűleg a must minősége is javulást mutat. A minimális árak 1.2, 1.3, 1.4 fillér között mozognak, ami 20 filléres állagárnak felel meg. A szőlőtermelők érdekképviselőinek mai becsése szerint 2.5 millió hektoliteres bortermés várható az idén ami a tavalyival szemben némi visszaesést jelent. A borpiac tartózkodására jellemző, hogy az intervenció vasárnapokkal megbízott szerv kerete 170 ezer hektoliter lenne, eddig azonban csak alig néhány ezer hektoliter bort ajánlottak fel az intervencióval megbízott MABOSZ-nak.

— Borzalmas katasztrófa. Karlsruhe-ból jelentik: Wiesloch közelében kedden este a vasúti átljárónál egy gyors-tehervonat teljes sebességgel belerohant egy utasokkal zsúfoltság megtelt társasgépkocsiba. Az összeütközésnek tízenegyszeres halálos áldozata van, több ember megsebesült.

— Veszedelmes betörőt fogtak el a szegedi határban Markovics János személyében, aki Romániában és Magyarországon is sorozatos betöréseket követett el. A legutóbbi szegedi betörése színhelyén otthagya, kétszázpengős töltőtől, az lett a veszte.

— Fizetést a feleségnek. Dr Robert G. Foster washingtoni tanár mozgalmat indított hogy a háztartást vezető feleség évi ezer dollár fizetést kapjanak. Foster véleménye szerint ez a rendszer gazdaságilag függetlenítene a feleségeket férjeiktől s erre nagy szükség van, mert a férfiak magukat még mindig páranesolónak tartják, feleségeiket pedig eszédeknek. Az asszonyok nem tudják, hogy milyen asszonyok legyenek — jelentette ki végül dr Foster — mert a férfiak nem tudják, hogy milyen asszonyokat akarnak.

— Nyolevan halottja van a palesztinai zavargásnak. A halottak főleg arabok. Az arab szabadharcosok hétfőre virradó éjszaka Tibériásban felgyújtottak egy imaházat s felgyújtották a kormányzósági épületet is és egy bírósági épületet.

— Eltűnt Dél-Amerikából Európába menet a „Lufthansa” egy óceánjáró repülőgépe. A postaküldeményből öt zsákot Bathurstól ötven kilométernyira megtaláltak a tengerben.

— Két kivégzés Berlinben. Berlinből jelentik: Kedden reggel végezték ki a bonni Maringer Lajost, akit 1938 jún. 24-én a néptörvényszék hazaárulás miatt halálra és örökös becsületvesztésre ítelt. Az elítélt évek óta kém-megbízásokat vett át s végzett. Ugyancsak ma végezték ki a klembiterdorfi 39 éves Kneupnét, született Kremer Katalint, akit 1938 július hó 19-én a népbíróság hazaárulás miatt halálra és örökös becsületvesztésre ítelt.

— Repülőgép kényszerleszállása. Hétfőn délután Csákvár közelében egy gyakorló repülőgép, eddig ismeretlen okból kényszerleszállást végzett. — A gép vezetője Márkly Endre, súlyosan megsérült. A Magyar Királyi Légügyi Hivatal megindította a vizsgálatot a baleset okának kiderítésére.

— A Monterey amerikai öccsöngözésén nagy ékszerablás történt. Lawrence Tibbet, a hírneves baritonista és filmsztár feleségével hazafelé utazott Ausztráliából. Az asszony ékszeres táskáját, amelyben ötvenezer dollár értékű drágaság volt, ismeretlen tettes elvitte. Feltörte a kabin ajtaját és úgy jutott be Tibbették fülkéjébe. — A Matson Line igazgatósága jelentette az esetet a szövetségi bünyügyi rendőrségnek.

Rendelet a fegyvergyakorlatra bevonult személyek magánjogi kötelezettségeinek tárgyában

A bevonultak ellen nem lehet végrehajtási eljárást vezetni, lakását bérnemfizetés címén nem lehet felmondani.

Budapest, okt. 4. (MTL) A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. belügyminiszteriumnak a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult személyek magánjogi kötelezettségeire vonatkozó rendelkezések tárgyában a 7110—1938. M. E. sz. alatt kibocsátott rendeletét, amely a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult személyek érdekeinek védelmét célozza a peres és meghagyásos eljárásokban, végrehajtásokkal szemben, csőd-eljárásban, lakás és egyéb helyiség bérletére vonatkozó jogviszonyokban. A bevonult személy ellen rendkívüli szolgálatának tartama alatt a rendelet hatálya lépésének napja előtt keletkezett jogalapon nyugvó pénztartozások, vagy az említett nap előtt kötött jogügyleteken alapuló nem pénzbeli szolgáltatások tekintetében peres, vagy fizetési meghagyásos eljárást folytatni nem lehet. A végrehajtási eljárás a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonultak ellen általában csak a követelés biztosítására szolgáló cselekményeket engedi meg a rendelet. Sem a peres, sem

a meghagyásos eljárásban, sem a végrehajtási eljárásban adott kedvezmények nem vonatkoznak arra, akinek keresetét, vagy jövedelmét a bevonulás lényegesen nem érinti, továbbá egyes követelésekre is kivételt tesz a rendelet, így többek között a tartásdíjra és a szolgálati viszonyból eredő tartozásra is. A bevonult személy ellen a hitelező kérelmére csődöt nyitni nem lehet, kivéve, ha a keresetét, vagy jövedelmét a bevonulás lényegesen nem érinti. A lakásbérleti jogviszonyokban is védi a bevonultakat a rendelet. Így ha a bevonult a lakbért nem tudja fizetni, emiatt rendkívüli, vagy rögtöni hatályú felmondással a bérlet meg nem szüntethető. Ha a bért fizeti, rendes felmondással sem lehet megszüntetni lakásbérletét. Szolgálat alatt lakbéremelésnek nincs helye. A kisebb lakások bérletét a bérbeadó akkor sem szüntetheti meg rendes felmondással sem, ha a lakbérben részesülő bérlő a lakbért a lakbér céljára nyújtott, közsegélyben részesülő pedig ezt a közsegélyt a bértartozás teljesítésére fordítja.

A budapesti egyetemi ifjúság felajánlotta szolgálatait a kormányának

Budapest, október 4. A budapesti egyetemi ifjúság tegnap rögtönzött nagygyűlést tartott. Eckhardt Sándor dékán intézett legelőbb pár buzdító szót az ifjúsághoz, azután a diákok elé lépett Schindler Pál, a Hungaria vezére és kétperces beszédet mondott. — Az ifjúság felajánlja szolgálatait a kormányának — mondotta a diákok zúgó helyeslése mellett — karját, erejét, véréit, mindenét

odaadja a hazáért.

Hangoztatta, hogy az ifjúság zárt sorokban áll a nemzet vezetői mögött és várja, hogy rendelkezzenek vele.

A gyűlés végén üdvözlő táviratot intéztek a lengyel követhoz, majd az ifjúság ismét fegyelmezett csoportokban elindult vissza az egyetemekre, ahol megkezdődtek az előadások.

Pusztító vihar Anglia déli részén

London október 4. Az éjszaka folyamán szörnyű vihar pusztított a brit szigeteken, különösen Anglia déli részén. A szél sebessége óránként elérte a százharminckilométert. A vihar igen sok helyen elszakította a távbeszélő és távíróvezetéseket: fákát csavart ki és házakat döntött össze.

Londonban öt ember súlyosan megsebesült, akik közül kettő sérüléseibe belehalt. Az anyagi kár igen nagy.

London egyik külvárosában a nagy viharban egy fa rádiónál egy társasgépkocsira. Két utas a helyszínen életét vesztette, egy harmadik kórházba szállítása közben meghalt. Kilenc ember súlyosan megsebesült.

London s Páris között a La-Manche csatornán szünetel a forgalom.

Dovernél olyan hatalmas hullámokat ver a tenger, hogy Princess Josepha Charlotte gőzös — amelynek a fedélzetén nyolevanhárom utas van, nem volt képes bejutni a kikötőbe és a nyílt tengeren vetett horgonyt. — A Biarritz gőzös százötven utassal négyezer próbált bejutni Folkestone kikötőjébe, míg végre sikerült. Messze területeken járhatatlanok az országutak, mert a nagy vihar fákát döntött le, amelyek eltorlaszolták. Kéményeket és háztetőket sodor le a szélvész. A felhőszakadászerű esőtől pedig sok helyen árvíz támadt.

Rálőtt a korzón udvarlójára a szép özvegy

Keszthelyről jelentik: Tegnap kísérték be a nagykanizsai ügyészség fogházába özvegy Gruber Ferencné, aki két nappal ezelőtt rálőtt szerelmére egy Szabó Pál nevű sofőrre. A csinos fiatal özvegy letartóztatása után azzal védekezett, hogy öngyilkosságot akart elkövetni, azért vette a revolvert magához, közben azonban találkozott Szabó sofőrrel, szóváltásba keveredett vele és izgalomban udvarlójára fogta a fegyvert.

Háromszor kíséreltem már meg öngyilkosságot — folytatta vallomását Gruber Ferencné — és egyszer sem sikerült. Most is rendkívül el voltam ke-

seredve, különböző okok miatt, de elhatároztam, hogy mielőtt megválok az élettől, még beszélek Szabó Pállal. A revolvert a retikülömbe tettem és a korzóra mentem, ahol Szabó pontosan megjelent az előre megbeszélt randevun. Ekkor már eltökélt szándékom volt, hogy agyonlövöm magam. Szabó Pál azonban vitalkozni kezdett velem, megsértett s én teljesen - megfedkeztem magamról, kirántottam retikülömből a revolvert és szinte önkívületi állapotban lőttem udvarlómra.

A fiatal sofört két golyó érte és mind a kettő súlyosan megsebesítette. Szabó még most is a keszthelyi kór-

házban fekszik, özvegy Gruber Ferencné pedig a vizsgálóbíró letartóztatta és a keszthelyi szép övegy a mai nappal kezdődően már a nagykanizsai ügyészség fogházának lakója.

DOJÁRÁS

Hazánkban még mindig déli, délnyugati meleg légáramlás uralkodik, eső csak néhány helyen fordult elő. A hőmérséklet a nyugati megyékben 19—21. Budapesten 22, Kaposváron, s Debrecenben 24, Szegeden 26 fok fölé emelkedett. Az országban általában 17—19 fok között váltakozott a hőmérséklet.

Jóslás: Elénkülő délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet, több helyen, főleg nyugaton és északon eső. A hőmérséklet nyugaton kissé esőkken, keleten és délen még nem változik lényegesen.

Szükség-pénzjegyeket nyomtat Ersekújvárott

Komárom, okt. 4. Ersekújvár magyar vezetősége rendkívüli tanácsulést tartott és elhatározta, hogy saját hatáskörében pénzjegyeket nyom. A pénzjegyeket már ki is nyomták és a város ezekből a szükségpénzekből fizetett azoknak, akiknek a csehszlovák állammal szemben követeléseik vannak.

Hodza tárgyal a szlovákokkal

Prága, okt. 4. (Cseh TI.) A cseh határvidéken az uralom-változás minden zavaró mozzanat nélkül folyik. Prágában ma már nyugodt a hangulat és a város rendes hétköznapi képét mutatja. A politikai érdeklődés előterében a kormányátalakítás kérdése áll. A lapok jelentése szerint a politikai miniszterek bizottságában, valamint a kormánypártok vezetőinek körében azt szeretnék, ha a kormány mai összetételében megmaradna mindaddig, amíg véget nem értek a csehszlovákokkal folytatott tanácskozások. Hodza volt miniszterelnök már a Felvidéken tartózkodik, hogy tárgyaljon a szlovákokkal.

Ezzel szemben a Lidove Listi sürgős kormányváltást követel. A lap azt kívánja, hogy a kormányt egészítsék ki a hadsereg tagjain kívül a gazdasági élet és a nép széles rétegeinek képviselőivel is.

A minisztertanács elhatározta, hogy Szlovákia személyi ügyeiben ezúttal csak a szlovák miniszterek beleegyezésével dönt.

SPORT

Sporthíradó

Csütörtökön október 6-án nagy mérkőzés lesz Pesten: Ferencváros—Ujpest rangadó. Ezt a mérkőzést szeptember elejéről azért halasztották el akkor, mert a Ferencváros a közép-európai kupáért játszott. A mérkőzés érdekessége: újra játszik Toldi és az ő lelkes küzdőképességétől várja a Ferencváros közönsége a zöld-fehér sikert... Mert egy esetleges újabb vereség nagyon hátrásorítja a Ferencvárost.

Debrecenben a Bocskai a Szeged ellen készül: nehéz csata lesz és inkább a szegedi csapat az esélyesebb. És ért-

hető: a Boeskaai vasárnap is kikapott a pilótáktól, míg a Szeged válogatott játékosokat adott a bécsi csapatba — Szojka, Bognár, Harangozó — és ezek jól szerepeltek, de jők a kimaradtak is Pálinkással az élen...

Szegedben játszik Lukács a csatársorban. Ezt a csatárt a Boeskaai akarta Finta helyére. Vasárnap megláthatjuk, esztétünk-e vagy nyert a Boeskaai a megszerzéssel, vagy meg nem szerzésével...

A keleti amatőrműsor is kezd kialakulni, bár még sok a nehézség több mérkőzés megtartása előtt. Biztos mérkőzés NyVSC—NyTVE az I. osztályban és a DMTE—MVTE, de ez már kérdéses. Debrecenben, vagy Mátészalkán. Biztosan nem lesz meg: MTK—DEAC és NyKISE—DVSC II. Kétes a többi mérkőzés sorsa. — A II. osztályban az eddigi jelek szerint minden mérkőzést megtartanak: Dohánygyári DSE Berettyóújfaluban a B. Turul ellen, Balmazújváros BSC—Derecskei Moya, Debrecenben DMTE II—DVSC III. Az ifjúsági mérkőzések nagyrésze is meg lesz tartva.

Még teljesen bizonytalan, hány csapat is esik ki az idén a Nemzeti Liga I. osztályából. Tavaly három esett ki, Győri ETO, Budai II és a Törekvés, a Boeskaai éppen, hogy benmaradt... Az idén lehet, hogy négy esik ki, de

lehet, hogy csak kettő. Most tárgyal ebben az ügyben a Nemzeti Liga, de teljes a bizonytalanság, négy, három, kettő... Pedig talán ez dönti el idén a Boeskaai sorsát...

A Boeskaai kedden is készült a Szeged elleni mérkőzésre. Hajdú sérült és így az ő játéka nem lehet számítani vasárnap. Nagy gond és nagy kérdőjel, ki legyen a balszélső: lehet, hogy Janzsóra kerül a sor, de az is lehet, hogy Takács húzódik ki a balszélre és a belsőcsatárposztra Csokai, vagy pedig Orosz kerül. A kétkapus edzés után bizonyára többet tudunk.

Teleki már igazolható a DVTK számára és megszerezte a Boeskaai hozzájárulását és kiadását is. Lehet, hogy már vasárnap játszik a Szegedi AK ellen a DVTK színeiben.

A DVSC is tarthatott edzést végre a sporttelepén és így készülhetett a vasárnapi NBB mérkőzésre, a Szentlőrinci AC ellen. Jó formában vannak a pihenő után a DVSC játékosai, bár nehéz küzdelem vár rájuk Szentlőrincen.

A Boeskaai hivatalosan is feljelentette dr. Juhász Attila játékvezetőt, aki olyan gyámoltalanul és fehetlenül vezette a Boeskaai 8:0-as SSE elleni mérkőzést. Ritka eset, hogy egy-egyület 8:0-as győzelem után jelentse fel a játékvezetőt.

KÖZGAZDASÁG

Nagy forgalom és olcsóbbodás a hetipiacon

Burgonyát óriási mennyiségben hoztak fel, eladatlan maradt. Esett a kövér kaesa és liba ára.

A tegnapi piacon igen jó forgalom alakult ki. Sok árú volt és a vásárlóközönség is nagy tömegben jelent meg a piacon. Elmúlt a háborús láz, mindenki optimistább. Meglepő, hogy egyszerre mennyi burgonyát szállítottak be Debrecenbe. A nagy felhozatal áremelkedést hozott, az Ella kilója 6 fillér, a róza 7—8 fillér. Érdekes, hogy az Ella burgonyát jobban keresik, mint a rózsát. A többi árúcikkben alig volt változás, emelkedett a paradicsom és a zöldbab ára, de ez normális tünet, hiszen október 4-ikét írunk.

A baromfipiac is igen forgalmas volt. A kövéráru nagyon olcsó, ezt veszik a legjobban. A sovány kaesa és liba kilója 80 fillér, a kövér kaesa és liba kilója 1 P. Ez az olcsóbbodás érthető, van már új tengeri, amellyel nem tud versenyezni az ó. A tojás ára tovább tartja szilárd árát, 8—9 fillér darabja.

A szőlő dominál a gyümölcs piacon. Több vagonnyi mennyiséget hoztak fel. A közönség veszi is nagy tételen, de hiába a déli órákban is megvolt a fele. Az ára ennek ellenére nem alacsony. Csemege szőlő kilója 36 f. Sok az alma is, 40—50 fillér kilója.

Zöldségárak: vereshagyma kg 12—14 f, zeller kg 16—20 f, burgonya róza 8 f, Ella 6 f, fejeskáposzta drb. 10—16 f, kelkáposzta drb. 6—12 f, savanyúkáposzta kg. 20—28 f, karfiol drb 30—40 f, karalábé drb. 2—5 f, petrezselyem, sárgarépa csomója 10—12 f, bab zöld 20—24 f, lók kg 4 f, uborka 100 drb. 40—120 f, spenót, sóska csomója 2—4 f, saláta feje 2—6 f, gomba kg. 26—80 f, paradicsom kg. 10—14 f, paprika 100 drb. 30—100 f, zöld tengeri drb 2—4 f, cékla kg 7—10 fillér.

Gyümölcsárak: nemes alma kg 26—60 f, közönséges alma 10—30 f, körte kg. 20—70 f, birsalma kg. 16—40 f, szilva kg. 28—40 f, szőlő 20—50 f, dió kg 65—75 f, őszibarack 26—100 f, dinnye kg. 4—8 f, citrom drg. 7—12 f, új füge kg 120 f.

Baromfiárak: soványkaesa és liba 1 P. tvuk kg. 1 P, csirke kg. 1.20 P,

pulyka kg. 0.80—1 P, tojás darabja 8—9 f, kilója 1.50—1.60 P.

TERMÉNYTÖZSDE.

Tartott a búza.

Búza (iszavidéki) 77 kg 20.30—20.40 78 kg 20.50—20.60, 79 kg 20.70—20.80 80 kilós 20.80—20.90. — Felsőföldi 77 kg 20.20—20.40, 78 kg 20.40—20.60 79 kg 20.60—20.80, 80 kg 20.70—20.90 rozs pestvidéki 15.00—15.10, rozs más 15.10—15.20, takarmányárpa elsőrendű 17.75—18.00, középminőségű 17.60—17.75, sörárpa prima 20.00—20.75, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 18.30—18.50, középminőségű 18.20—18.30, tengeri 18.40—18.50, — korpa 13.25—13.50, 8-as liszt 15.25—15.50 fillér mázánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott sertésvásárra felhajtottak összesen 771 darab sertést. Az irányzat változatlan. Vásári állományból angol hússertés felhajtás 87 darab. Uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 112—114 fillér, szedett sertés I. 105—108 fillér, II. 100—104 fillér, III. 90—96 f. Exportzsír márkázott, üzletellen volt.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR.

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 183 darab lovat, ebből elkelt 57 darab. Árak: vágóló 90—170 pengő, silny igasló 100—180 pengő, közepes igasló 190—300 pengő, jó igasló 300—550 pengő, kocsló 500 P és azon felül. Irányzat élénk.

Szarvasmarhát felhajtottak 625 darabot, elkelt 405 darab. Árak elősúlyban, kilónként értendők: jó minőségű vágómarha 40—52 fillér, silány 32—40 fillér, borjú 65—85 fillér, növénydekmarha 50—56 fillér kilónként, — fejőstehén darabonként 240—500 pengő, tinó, ökör 60—75 fillér kilója. Az árak estek.

Bőrárak: marhabőr magyarfajta 90—100 f, tarka 100—115 f, hornybőr hosszú lábbal 1.25—1.40 P, jubbor 50—60 f, lőbőr drb. 11—12 P. Irányzat élénk az árak emelkednek.

A PALÁNKAI VADLUDAK

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 26. közlemény —

— Én?
— Ugy van!
— Miért nem bátyámuram szól nekik? — hebegte az ifjú.

— Magyar ember nem zavarhatja el a vendégeit, ha azok nótával köszöntenek be portájára.

— De én magam is vendég vagyok! — siránkozott az albinó. — Milyen jogaimon szólhatnak én nekik?

— Éppen mert vendég, nem felezhető semmi. Könnyebb hely zete van. Nyugodtan odamondogathatja véleményét a garázdálónak.

Az albinó minden poreikájában reszkedett. Daniel prófétán vehetett erőt ilyen baljós félelem, mikor őrei készültek betuszkolni az oroszlánokteteebe.

— De kérem... — makogta... — mégis furesa volna, ha az egyik vendég elzavarná a másikat.

— Őn nemcsak vendég itt minálunk, — mondta kioktató hangon a parasztmilliomos, — ön a házi-orvos. Es mint orvosnak nemcsak joga, de kötelessége is, hogy ügyeljen a ház nyugalmára. — különösen, ha ott súlyos betegek vannak.

— Ki a beteg?
— Én magam is! — pattogott a nábob.

Az albinó nem mert tovább ellenkezni. Főállott az ablakpárkányra és teljes felelőtlenségében láthatóvá vált horihorgas és ruhafogasok vázánál karcsúbb alakja. Még gyufát is gyújtott, amely viaszknál fehérebb arcát megvilágította. És a cirkuszok porondjára dobott vértanuk elszántságával elbőgte magát, ahogy az Arany Bányában látta az uraktól:

— Ácsi!
A esonopjai kismagyarok méltatlankodva pillantottak föl. Így a cigányra szokás ráripakodni, de nem a megyeszerte dédelgetett, magyar lantpengetőkre. De elhallgattak hirtelen, pedig olyan érzelmesen fújták eddig, lévén még mindig a bánatos mennyasszonyról szó.

Ezüst gyűrűt húznak... a kezére Selyemkendőt kötnek a fejére A ládaja bánattal van tele És a szíve vágyik hazafelé!

— Ki ez a halálmadár? — súvított a csöndbe a kisbáró, aki először tért magához a meglepetéstől. Még monoklit is esíptetett a szemére, hogy széles holdvilágábrázata ünnepiesebb legyen.

Ámde az albinó nem válaszolt a sértésre, csak lesújtó pillantást vetett a magasból, a holdvilágareú hadnagy felé. A feje szédült és didergett és melege is volt egyszerre. Majd, mint aki egyszerre akarja kiüríteni a méregkelyhet, hirtelen belekezdett a mondókájába. A hangja búsan nyekergett eleinte és alig lehetett megérteni. De később életet és erőt kapott és már eszelős lévvel áradt belőle a szó. Mint tüzes nyelvek megszállottja... aki kivonult a pusztaságba, vad és ellenséges népek és a sivatag éhes fenevadjai közé, hogy megtérítse a pogányokat.

A beszédet nehéz volt szóról-szóra leírni, annál kevésbé, mert másnap maga az albinó sem tudott visszaemlékezni arra, hogy miket mondott — s akik végighallgatták, azok is messze túl voltak a józanság határain.

— Vitéz urak! igen tisztelt tagjai a hadseregnek... nem vagyok a jónak elrontója... s nem akarom a mulatságokat elrontani. Konkolyt sem akarok hinteni a katonaság és a polgárság tiszta bűzjára közé, — mert magam is azon vagyok, hogy ez a jóviszony minél melegebben ápoltsassék, szép magyar hazánk üdvére... és mindannyiunk édes gyönyörűségére.

— Halljuk! — szólt közbe a kisbáró már valamilyen halkabban, de még mindig ellenséges indulattal. Csak mondja el gyorsan, hogy mit akar, kedves civíl úr, — mert mi muzsikálni jöttünk... nem kukli-predikációt végighallgatni!

— Hát szép dolog a muzsikaszó, szépek a esőndes éjszakának szelíd és meghitt hangulatai... — haddarta az albinó... és üdvösséghez a szerelem is... de mindent a helyén és módjával! Nem szabad... ezeket összezavarni... mert abból támad hangzavar és fogak esikarítása. A történelemből tudjuk, vitéz urak... megmondta azt már a nagy Julius Caesar is... aki maga is szerelmes volt... Brutus édes mamáját szerette... a tündöklő szépségű Serviliát... aki ifjú özvegyasszony volt.

Elhallgatott ijedten... zsebkendőjével a gyönyörű harmatot kezdte törölgetni a homlokáról, mert azon kapta magát, hogy felrebeszél. Már nem ura a szavaknak, amelyek láz gyorsasággal tolnak ajkaira. Talán nem is ő maga mondja el ezt, hanem a buta alkohol szólt az egy ajkáról. És most tüsköt-bogarat összehord, amit történelmi órákon hallott Avignonban, — életének boldog korszakában, amikor még filozopfernek készült. Valóban... a pálinka füze ad már erőt a nyelvnek és az alkohol gőze fűti nehezen működő, huta agyát.

— Halljuk! — rikkantott közbe a holdvilágképi báró. Mi van Julius Caesar-ral? Mert az időt és a helyzetet alkalmassnak vélte arra, hogy hiányos történelmi ismereteket kiegészítse.

— Gyöngygyakláncot vett Serviliának, a halott fölkelővezér özvegyének. Olyan gyönyörű láncot, amelyet azelőtt sem látott a világ. Értéke majdnem fölbeszélhetetlen, ehhez képeset a híres gyémántnyakék, ami miatt kegyetlen pörök folytak Franciaországban, majdnem semmiség.

— Mennyit ér? — kiáltott közbe valaki.

— A mai pénzben kétmillió koronát! — vakkantott föl az albinó, gyönyörködve a huszárok elkedésében, akik ugyan szórják a pénzt, de a nagy rómaiak ezt a gavallér gesztusát nem tudák utánozni, annál kevésbé, mert ekkora összeg fölött nem rendelkeznek.

Újra megtörölgette keszkenőjével a homlokát, mert ismét ráeszmélt, hogy nem ura a mondókájának és messze elkanyarodott a tárgytól. Rántott egyet a nyakendőjén, amely készült fölcsúzni a gallérról, s mintha önképző-körben szavalna, vagy tudós értekezést olvasnak föl, már vad etőlködéssel folytatta.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-59 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Gyermek harisnyák és pizsámok nagy választékban olcsó árban
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Házasság

Kereselek
vasúti tisztviselőt házasság céljából, földbirtokkal rendelkező leány rokonom részére. Cím a kiadóban. 1669

Férjhez adnám
26 éves, róm. kat. jóalakú, szerény, háziasszonyt keresek. Fel. Barna fodrász, Csapó uca 1. szám. 1688

Alkalmazást nyer férfi

Kondást, bontkosztos, vidéki gazdaságba kereselek. Cím a kiadóban. 1648 vv.

Kifutót
ügyes, megbízható fiút azonnalra felvesz. Tokaji borozó. Püspöki palota. 1591

Asztalostanulót
felveszek. Szilágyi Sándor, Rothermere (Darábos) uca 46. 1677

Kifutófiú
felvétetik a csapókerti gyógyszerüzletbe. 1675

Házastérpár
azonnalra felvétetik. — Zöldfa uca 12. Ugyanott bejáróleány felvétetik. 1670

Fiatall
fűszeresegéd felvétetik, Lukács, Piac uca 41. szám. 1673

Egy jó családból
nagyobb fiút, kifutónak vagy tanulónak, azonnal felveszek. Stefánsszki üvegesizelő, Csapó uca 13. szám. 1693

Kifutófiú
felvétetik, azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 1685

Kerékpározni
tudó kifutófiút felveszek. Pékségbe. Nyil u. 79. szám. 1689

Kifutófiú
biciklizni tudó felvétetik. Árpád tér 26. szám. Vámosi fűszerüzlet. 1691

Alkalmazást nyer nő

Keresztény
tisztviselő magyar és lehetőleg német gyors- és gépirással felvétetik. Ajánlatok fizetési igény megjelölésével. „Megbízható” jellegre a kiadóhivatalba küldendők. 1659

Kifutóleány
és fiú felvétetik, Tóth Miklós uca 14., fűszerüzlet. 1680

Hölgyfodrász-kisasszony
felvétetik, Kérem Szabó Kálmán u. jelenkező kisasszonyt keresek. Fel. Barna fodrász, Csapó uca 1. szám. 1688

Varrodába
tanulóleányt felveszek. Piac uca 42. 1681

Alkalmazást keres nő

Házmasteri
lakást keres megbízható özeget, két felnőtt gyermekével, vagy kiadó olesó pincelakást a Simonyi út közelében. Ajánlat Simonyi út 9. 1661

Háztartási alkalmazott

Azonnalra
bejárónőt felveszek, — reggel 7 órától délig dr Sallayné. Wesselyi u. 2. szám. 1671

Főzőmindenes,
fiatal, felvétetik, Vilmos eszár körút 12. Jelentkezés délután. 1672

Mindenes
bejárónőt felveszek, Karos uca 8. TIKÁV mellett. 1692

Délelőtre
kereselek gyermekszertető leányt, ki házimunkát is végez. Batthyány u. 16. szám. Német Gyermekotthon. 1686

Ajánlat

Házi ruhát 3 P,
szövetruhát 4 P, kabátot 10 pengőért készít „Elit” szalon, József kir. herceg uca 14. 1358 10. 15

Bőrkabátfestés,
cipő, retikül, stb. vilnyigéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám. — 498 10. 17

Bundát
készít a legszebb kivitelben, alakít, Katona Vilmos szűcs, Simonffy uca 2. 1283 11. 30

Ciánózási
vállalat Varga uca 10. Szűcs Imre és Szűcs Imréné. 1412 XI. 2

Poloskairtást
ciángázzal, lakások át- vizsgálását felelősséggel végzi. Kiss, Kigyó uca 5. szám. 1950 10. 8

Szagtalan
„Likalit” faszénkocka, kapható minden jobb fűszerüzletben és a fő-elárúsítónál, Grünfeldnél, Hatvan uca 21. 374 10. 14.

Varrógép, kerékpár
vétel, csere, eladás, kölcsönzés. Géprészek minden géphez. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó uca 101. 1606 11. 4.

Ciánóztasson
bizalommal a „Csalá” ciánózó vállalattal, Rákóczi uca 9., telefon: 14-27. szám. 1604 11. 15.

Olesó
ablaküveges, gittelést vállalkoz. Nagy üveges, Veres uca 9. 1666

Kereslet

Veszek
használt bútort, padlást és pincelomot, Hivásra jövök. Andráska Csapó uca 16., telefon: 32-11. 1996 +

Elelmiszer ital

Allandó
tejest kereselek, magas árat fizetek. Pozsonyi út 8. fűszerüzlet. 1654

Tüzelő anyagok

Katonatisztek,
allisztek, tüzfát, szemet legolcsóbban kaphatnak Vágó tüzfakereskedésében, Margit-fürdőnél, telefon 10-24. 1169 vv.

Ó L M O T

vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Egy nagy göré
kiadó. Cegléd uca 4. 1657

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy ucai szoba, konyha, előszoba, spájz, mel lékhelyiségekkel, nov. elcsjére. Nyilastelep, vámospécsi út 14. sz. patika mellett. 1595

Szoba,
konyha, 15-ére, vagy október elcsjére. Margit uca 8. 1687

Kiadó lakás háromszobás

Eladó
vagy kiadó új 3 szobás komfortos lakás, gáz-övhely. Baksai uca 6 strandfürdőtől 2 pernyire. 1280 10. 31.

Uccai
három, esetleg négyszobás, összkomfortos újonnan festett lakás, november elcsjére kiadó. Rákóczi uca 35. 1621

Kiadó lakás nagyobb

5 szobás
uccai lakás Kossuth u. 45. november esetleg októbertől kiadó. Megnézhető 11-12 között. 119+

Négyszoba,
hallos úri lakás, november elcsjére kiadó. — Batthyány uca 13. 1682

Butorozott szoba

Csinosan
butorozott szoba, központi egyetemnél azonnalra kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 1665

Elveszett

Elveszett
Miklós uccától a Piac uca 38 számig 1 darab arany óralánc. Beesületes megtaláló illő jutalomban részesül. — Deutsch Lajos. Piac u. 38. szám. 1668

Vegyés

Grafológusnő,
mult, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad: Szóchenyi uca 43. 1588

Fejőstehenek
tejhaszonra kiadók, — helybe, vagy közeli tányára. Bekecs 9 B. sz. (Kossuth ucai temetőnél). 1679

Moslék
eladó a Gambrinusban. 1690

Ingóságvétel

Használt
bútort a legmagasabb árban veszek, eladok, s cserélek, Pacsirta uca 1. szám. Juhász. 1678

Ingóság eladás

Bontásból
kikerült jó minőségű téglá, ikerablak, kirakati portálé, vasrácskapu, vasrácsok, vasgerendák, faanyagok műkölépcsők, yasajtók, s vasablakok nagyon olcsón eladók, hitelbanki épitkezésnél. 460 10. 16

Két darab
90/160 belméretű, nyolcramás benyíló ablak, üveggel együtt olesón eladó. Pacsirta uca 3. szám alatt. 1217 vv.

Cserépkályhák,
használtak, eladók. — Hatvan uca 4. Laczko. 1694

Egy nagy
tölgyfakád eladó. Cegléd uca 4. 1658

Eladó
ötszáz eszerép és épületgerenda. Csillag uca 90. szám. 1676

Összekötő
magyar perzsaszőnyeg eladó. Rákóczi uca 37. 1684

Gazdasági termények

Morzolt
csutka kapható Istvánmalomban, mázsánként nyolevan fillérjével. 1660

Szalmát,
minden mennyiségben a legmagasabb napi árban veszünk. Szabó Károly, Dégenfeld tér 1. telefon: 27-67. Andorffy Béla Közvágóhid telefon: 14-29. 1655

Gazdasági eszközök

Huszonöt hold
föld, fölszántására igát vagy traktort kereselek. Varga uca 34. 1674

Eladó házhely

Házhelyek,
beállított termő szőlőmölcsössel eladók. — Sesztina uca 4. (Kisállomás mellett). 818 10. 6.

Házhelyek
a Hid uca 14. szám alatt, továbbá 7 szobás ház a közismert Bagolyvár vendéglővel eladók. v. v.

Eladó ház

Nagyszerű
tökebefektetés!
Tisztán 6 százalékos kamatot hoz, a Nap u. Attila tér, Baross uca sarkán levő üzletesház. A saroképületben csinosan berendezett kisvendéglő, minden kényelemmel és lakással. Aláépített épület. — A Nap uca 22. számú ház, négyszobás úri lakással, parkett, fürdőszoba, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar, fakkal, szőlőültetvény. Képzőművészeti 23,000 pengő. 23 A+

Földbérlet

Köztemetőnél
6 kat. hold föld azonnal bérbeadó. Bulgárkeresztnek is alkalmas. Kandia uca 14. 1381

Kiadó
haszonbérbe azonnal húsz kat. hold földbirtok, Diószegi kövesúton villamosított 3 kilométerre. Gazda s eszélalakás, teljes gazdasági épületekkel. Sürgősen érdeklődni: Gazdák Bankjában, Kossuth uca, a színházzal szemben. 1663

Szerkesztőség feloldás:

PÁLFY JÓZSEF

Kiadja és nyomja a

TISZÁNTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kiadásért felelős:

IFJ. SZILVÉNYI GYULA

igazgató.